

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

На правах рукопису

ПАНАСЮК АНАСТАСІЯ ЮРІЇВНА
ЕКОЛОГІЧНІ ТРЕНДИ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ
ГОТЕЛЮ «GOLDEN LION & SPA»

Спеціальність: 241 «Готельно-ресторанна справа»

Освітньо-професійна програма: «Готельно-ресторанна справа»

Робота на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»

Науковий керівник:
ЛИСЮК ТЕТЯНА ВАСИЛІВНА
кандидат педагогічних наук,
доцент

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол №
засідання кафедри готельно-ресторанної справи,
туризму і рекреації
від 2025 р.

Завідувач кафедри
проф. Ільїн Л. В.

ЛУЦЬК – 2025

АНОТАЦІЯ
до бакалаврської роботи Панасюк Анастасії Юріївни
на тему: Екологічні тренди у формуванні конкурентних переваг готелю
«GOLDEN LION & SPA»

Дослідження присвячене аналізу екологічних трендів у готелі «Golden Lion & Spa» та їх впливу на конкурентоспроможність.

У першому розділі висвітлено сутність та поняття екологічних трендів у сфері гостинності, зокрема їх вплив на стратегії сталого розвитку готельного бізнесу.

Визначено ключові принципи розвитку еко-готелів в Україні, зосереджено увагу на сучасних екологічних стандартах та їх впровадженні в індустрію гостинності. Обґрунтовано методичні підходи до оцінки впливу екологічних заходів на конкурентоспроможність готелю.

Другий розділ вміщує аналіз діяльності готелю «Golden Lion & Spa», включаючи його загальну характеристику та організаційну структуру. Оцінено особливості функціонування готелю, його концепцію та стратегічні напрямки розвитку.

У третьому розділі розглянуто роль екологічних трендів у формуванні конкурентних переваг готелю «Golden Lion & Spa». Проведено дослідження екологічних ініціатив, оцінено їх вплив на ринкові позиції готелю та визначено конкурентні переваги, які виникають внаслідок впровадження екологічних заходів.

Виконано PESTLE-аналіз зовнішнього середовища готелю для виявлення ключових факторів, що впливають на його екологічну політику.

Четвертий розділ присвячений визначенню стратегічних напрямів удосконалення діяльності готелю «Golden Lion & Spa» для посилення його конкурентних переваг.

Запропоновано впровадження реабілітаційних програм як інноваційного підходу, що сприятиме підвищенню привабливості готелю.

Оцінено економічну ефективність запропонованих заходів, проаналізовано їх потенційний вплив на фінансові показники та рівень задоволеності клієнтів.

У висновках узагальнено основні результати дослідження, підтверджено значущість екологічних трендів для розвитку готельного бізнесу та окреслено перспективи подальших досліджень у цьому напрямі.

Ключові слова: екологічні тренди, конкурентні переваги, готель, інноваційні технології, реабілітаційні програми.

ANNOTATION
to the bachelor's thesis of Anastasiia Panasiuk
On the topic: Environmental trends in the formation of competitive advantages
of the hotel «GOLDEN LION & SPA»

The study is devoted to the analysis of environmental trends in the hotel business and their impact on the competitiveness of hospitality establishments.

The first section highlights the essence and concept of environmental trends in the hospitality sector, in particular, their impact on the sustainable development strategies of the hotel business.

The key principles of development of eco-hotels in Ukraine are defined, with a focus on modern environmental standards and their implementation in the hospitality industry. Methodological approaches to assessing the impact of environmental measures on the competitiveness of a hotel are proposed.

The second section analyses the activities of the Golden Lion & Spa hotel, including its general characteristics and organisational structure. The peculiarities of the hotel's functioning, its concept and strategic directions of development are evaluated.

The third section considers the role of environmental trends in shaping the competitive advantages of the Golden Lion & Spa hotel. A study of environmental initiatives was carried out, their impact on the market position of the hotel was assessed, and the competitive advantages arising from the implementation of environmental measures were identified.

A PESTLE-analysis of the hotel's external environment is carried out to identify the key factors influencing its environmental policy.

The fourth section is devoted to defining strategic directions for improving the activities of the hotel 'Golden Lion & Spa' to strengthen its competitive advantages.

The introduction of rehabilitation programmes as an innovative approach to increase the attractiveness of hotel is proposed.

The economic efficiency of the proposed measures is estimated, their potential impact on financial performance and customer satisfaction is analysed.

The conclusions summarise the main results of the study, confirm the importance of environmental trends for the development of the hotel business and outline prospects for further research in this area.

Key words: environmental trends, competitive advantages, hotel, innovative technologies, rehabilitation programmes.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ТРЕНДІВ У ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ.....	7
1.1. Поняття та сутність екологічних трендів у сфері гостинності.....	7
1.2. Розвиток еко-готелів в Україні.....	14
1.3. Методика дослідження впливу екологічних стандартів на конкурентоспроможність готелю.....	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ «GOLDEN LION & SPA».....	22
2.1. Загальна характеристика готелю.....	22
2.2. Організаційна структура готелю.....	31
РОЗДІЛ 3. ЕКОЛОГІЧНІ ТРЕНДИ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ГОТЕЛЮ «GOLDEN LION & SPA».....	34
3.1. Дослідження екологічних трендів у готелі.....	34
3.2. Оцінка конкурентних переваг готелю на основі впроваджених екологічних трендів.....	42
3.3. PESTLE-аналіз.....	47
РОЗДІЛ 4. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ГОТЕЛЮ «GOLDEN LION & SPA» ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ.....	52
4.1. Впровадження реабілітаційних програм – нові конкурентні можливості для готелю.....	52
4.2. Економічна ефективність запропонованих програм.....	66
ВИСНОВКИ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	76
ДОДАТКИ.....	85

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах глобальних екологічних викликів, таких як зміна клімату, забруднення довкілля та виснаження природних ресурсів, гостинність як одна з ключових галузей світової економіки змушена адаптуватися до нових реалій. Готельний бізнес поступово інтегрує принципи сталого розвитку, адже екологічно орієнтовані компанії отримують значні конкурентні переваги. Споживачі стають дедалі більш екологічно свідомими, віддаючи перевагу готелям, які пропонують енергоефективні рішення, мінімізують відходи та сприяють збереженню навколишнього середовища.

Готель «Golden Lion & Spa» прагне до підвищення своєї конкурентоспроможності, інтегруючи екологічні тренди у свою діяльність. Впровадження зелених технологій, використання екологічно чистих матеріалів, зменшення впливу на довкілля через розумне управління ресурсами є важливими аспектами, що формують позитивний імідж готелю та сприяють залученню клієнтів.

Важливість екологічних трендів у формуванні конкурентних переваг готелю зумовлена не лише соціальним запитом на екологічно відповідальні послуги, а й економічними вигодами. Зменшення витрат на енергоресурси, оптимізація управління відходами та можливість отримання екологічних сертифікатів сприяють зростанню прибутковості бізнесу.

Метою роботи є дослідження екологічних трендів та оцінка їх впливу на формування конкурентних переваг готелю «Golden Lion & Spa».

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

- розкрити сутність поняття екологічні тренди у сфері гостинності;
- дослідити вплив екологічних ініціатив на зміцнення конкурентоспроможності готелю «Golden Lion & Spa»;
- провести оцінку конкурентних переваг готелю з урахуванням впроваджених екологічних трендів;

- визначити перспективні напрями розвитку готелю для посилення конкурентних переваг

Об’єктом дослідження є діяльність готелю «Golden Lion & Spa» у контексті впровадження екологічних ініціатив.

Предметом дослідження є екологічні тренди готелю «Golden Lion & Spa» та їх вплив на конкурентоспроможність.

Методи дослідження. У роботі використано комплекс наукових методів, зокрема:

- теоретичний аналіз — для дослідження наукових джерел щодо екологічних трендів у готельному бізнесі;
- методи порівняльного аналізу — для вивчення практик екологічного управління у готелях;
- економічний аналіз — для оцінки економічних ефектів екологічних ініціатив;
- емпіричні методи — для дослідження екологічної політики готелю «Golden Lion & Spa» (опитування споживачів, аналіз звітної документації).

Наукова новизна роботи полягає у комплексному аналізі впливу екологічних трендів на конкурентні переваги готельного бізнесу, а також у розробці рекомендацій щодо підвищення ефективності екологічних ініціатив у готелі «Golden Lion & Spa».

Практична значущість дослідження полягає у можливості використання отриманих результатів у діяльності готельних підприємств для підвищення їх конкурентоспроможності через впровадження екологічних підходів.

Запропоновані рекомендації можуть бути корисними як для власників та менеджерів готелів, так і для туристичних компаній, що прагнуть оптимізувати свою діяльність відповідно до принципів сталого розвитку.

Структура роботи. Бакалаврська робота складається з чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ТРЕНДІВ У ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ

1.1. Поняття та сутність екологічних трендів у сфері гостинності

Сучасний готельний бізнес активно розвивається в умовах зростаючої екологічної свідомості суспільства та глобальних змін клімату. Туристи та гості готелів усе більше надають перевагу етичному та екологічно відповідальному відпочинку, що стимулює готельні підприємства до впровадження принципів сталого розвитку. У зв'язку з цим екологічні тренди у сфері гостинності стають важливим чинником конкурентоспроможності готелів та дозволяють не лише зменшити негативний вплив на довкілля, а й підвищити ефективність використання ресурсів та залучити нову цільову аудиторію.

Екологічні тренди у сфері гостинності – це сукупність нових тенденцій, що орієнтовані на зменшення негативного впливу готельної індустрії на навколишнє середовище шляхом використання енергозберігаючих технологій, скорочення відходів, раціонального споживання ресурсів та запровадження екологічно чистих матеріалів [48].

Світова туристична організація (UNWTO) підкреслює, що сталий розвиток туристичної галузі ґрунтується на відповідальному використанні природних, соціальних та економічних ресурсів, забезпечуючи довгострокове зростання та стабільність індустрії [64].

Готелі, які впроваджують екологічні ініціативи, отримують значні переваги, зокрема підвищення довіри гостей, зниження операційних витрат та можливість отримання міжнародних екологічних сертифікатів, таких як Green Key, LEED, EarthCheck тощо (табл 1.1).

Таблиця 1.1

Системи сертифікації еко-готелів [47]

Назва системи	Характеристика
Green Key	Міжнародний знак якості, який надають готелям за досягнення в області захисту навколишнього середовища. Готель повинен відповідати 50-ти обов'язковим критеріям, і бажано ще ряду рекомендованих критеріїв, для того, щоб отримати еко-сертифікат. Критерії поділяються за напрямками: екологічний менеджмент, участь співробітників, інформація для гостей, енергоспоживання, водоспоживання, прибирання та прання, управління відходами, автостоянки та ландшафт, природоохоронна діяльність та ін.
LEED (Leadership in Energy and Environmental design)	Дана система – це система Лідерства в енергетичному та екологічному проектуванні. Сертифікат можуть отримати тільки екологічно безпечні споруди. Об'єктивний, загальновідомий у всьому світі рейтинг LEED покладається на економію енергії та води, а також на екологічно безпечну сировину.
ISO 14001	Стандарт управління природокористуванням, який прийнято Міжнародною асоціацією по стандартизації у 1991 р. Підприємство повинно підтвердити, що проводить спеціальну політику охорони навколишнього середовища, для того, щоб відповідати вимогам. Підтвердити, що не завдає шкоди навколишньому середовищу.
CSTC (Сертифікація стійкого туризму)	Одна з провідних і самих результативних в області введення досвіду екотуризму в Америці. Даній системі вдалося створити власний ринок шляхом створення заходів на державному рівні в сфері екологічного менеджменту та їх активному розповсюдженню. Сертифікація проводиться безкоштовно. Для отримання знаку еко- якості, готель повинен мінімізувати шкоду навколишньому середовищу, а експерти нададуть оцінку соціально-економічного ефекту від роботи готелю в певному регіоні, проведуть опитування гостей та персоналу.

Основна сутність екологічних трендів у готельному бізнесі полягає у формуванні стійкої та відповідальної взаємодії між готельною діяльністю та природним середовищем, що забезпечує мінімізацію негативного впливу на довкілля та сприяє збереженню природних ресурсів. Це досягається завдяки таким ключовим принципам [38]:

1. Енергоефективність та використання відновлюваних джерел енергії

Готелі дедалі частіше впроваджують технології, що зменшують споживання

енергії. До них належать сонячні панелі, енергоощадні лампи, інтелектуальні системи контролю освітлення та клімату, тощо.

Наприклад, у готелях зі статусом «зелених» використовуються датчики руху для освітлення та автоматизовані системи опалення, що значно знижують витрати на електроенергію.

2. Раціональне використання водних ресурсів

Вода є одним із ключових ресурсів у готельному бізнесі, тому її ефективне використання – важливий аспект екологічної політики готелю. До екологічних ініціатив у цій сфері належать встановлення систем повторного використання води, використання дощової води для поливу зелених зон, впровадження економних систем змиву в туалетах та сенсорних змішувачів.

3. Мінімізація відходів

Сучасні готелі запроваджують програми сортування та переробки відходів, зменшення використання пластику та впровадження екологічно чистих упаковок. Одним із поширених трендів є відмова від одноразових пластикових пляшок і перехід на багаторазові контейнери для мила, шампунів і гелів для душу. Також активно розвивається концепція «нуль відходів» (zero waste), яка передбачає скорочення кількості відходів шляхом вторинного використання ресурсів.

4. Використання екологічних матеріалів у будівництві та дизайні

Екологічний тренд у готельному бізнесі охоплює також використання природних матеріалів у будівництві та дизайні інтер'єру. Це, зокрема, меблі з переробленого дерева, текстиль із натуральних волокон, використання екологічних фарб без токсичних речовин. Такі практики не лише зменшують екологічний слід готелю, а й створюють комфортну атмосферу для гостей.

5. Популяризація екологічної культури серед гостей та персоналу

Важливим аспектом сталого розвитку готельної сфери є формування екологічної свідомості серед клієнтів та співробітників. Багато готелів проводять навчання персоналу щодо принципів екологічного управління,

запроваджують «зелені» рекомендації для гостей, стимулюють повторне використання рушників та постільної білизни.

6. Розвиток локального туризму та підтримка місцевих виробників

Частиною екологічної відповідальності є співпраця з місцевими постачальниками продуктів, що сприяє розвитку регіональної економіки та зменшує вуглецевий слід, пов'язаний із транспортуванням товарів. Готелі, що дотримуються цього принципу, пропонують гостям страви з локальних органічних продуктів, сприяючи популяризації гастрономічного туризму (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Екологічні тренди у сфері гостинності

Практики сталого розвитку у сфері гостинності охоплюють широкий спектр заходів, зокрема енергоефективність, раціональне використання водних ресурсів, мінімізацію відходів, підтримку локальних виробників, екологічне харчування та розвиток екотуризму.

Впровадження таких ініціатив дозволяє готелям і ресторанам не лише відповідати міжнародним екологічним стандартам, а й отримувати сертифікації, які підвищують довіру з боку клієнтів (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Практики сталого розвитку в готельно-ресторанній сфері [2]

Практика сталого розвитку	Опис
Енергоефективність	Використання світлодіодного освітлення, систем автоматичного вимкнення електроприладів, сонячних панелей та інших технологій, що зменшують споживання енергії.
Раціональне використання води	Встановлення економних змішувачів, сенсорних кранів, систем збору та повторного використання дощової води, а також заохочення гостей до відповідального споживання водних ресурсів.
Мінімізація відходів	Запровадження сортування та переробки відходів, використання багаторазових упаковок і біорозкладних матеріалів, тощо.
Використання екологічних матеріалів	Використання натуральних та перероблених матеріалів у будівництві, меблях, текстилі та декорі готелів і ресторанів.
Органічне та локальне харчування	Закупівля продуктів у місцевих фермерів, використання органічних інгредієнтів, зменшення харчових відходів через ефективне планування меню.
Використання альтернативних джерел енергії	Встановлення сонячних батарей, теплових насосів, вітрових турбін для забезпечення енергією готелів і ресторанів.
Зменшення пластикових відходів	Відмова від одноразового пластику, заміна пластикових пляшок на скляні або багаторазові контейнери, використання екологічних пакувальних матеріалів.
Популяризація екологічної культури серед гостей і персоналу	Навчання персоналу принципам сталого розвитку, екологічні рекомендації для гостей.
Розвиток екологічного транспорту	Запровадження електромобільних зарядних станцій, прокат велосипедів для гостей, використання електротранспорту персоналом готелю, таксі.
Підтримка місцевої громади	Співпраця з місцевими виробниками, організація соціальних ініціатив, підтримка культурних та екологічних проєктів.

Сталий розвиток у готельно-ресторанній сфері набуває дедалі більшого значення. Гості та клієнти все частіше обирають заклади, які дотримуються принципів екологічної відповідальності, раціонального використання ресурсів та мінімізації негативного впливу на довкілля.

Запровадження сталих практик не лише сприяє збереженню природних ресурсів, а й забезпечує довгострокову конкурентоспроможність підприємств,

знижує витрати на комунальні послуги та формує позитивний імідж бренду (рис. 1.2).

Основні показники, які характеризують екологічність засобів розміщення	споживання води;
	споживання енергії;
	атмосферні викиди, спричинені споживанням енергії;
	використання природних ресурсів (вплив на довкілля, спричинений обсягом спожитого паперу, канцелярського приладдя, мийних засобів, обладнання та інших матеріалів;
	структура використання відновлюваних/невідновлюваних ресурсів, використанням сировини);
	вплив хімічних засобів на довкілля та здоров'я;
	викиди до атмосфери;
	викиди у воду;
	обсяг відходів;
	пожежі, аварії та інші надзвичайні ситуації;
	вплив транспорту на довкілля.
Додаткові показники екологізації засобів розміщення	використання нетоксичних мийних засобів та прального порошку;
	виготовлення на 100 % з бавовни рушників і напірників;
	обмеження паління на території підприємств готельного господарства;
	використання відновлюваних джерел енергії;
	устаткування із перероблення відходів;
	можливість гостей відмовитись від заміни використаних рушників для економії споживання води;
	енергоощадне освітлення;
	надання еко-автомобілів для перевезення гостей з місця прибуття чи в інших цілях;
	використання власне вирощених або місцевих продуктів для організації харчування відвідувачів;
	можливість використання одноразового посуду;
	повторне використання води з кухонь, номерів та інших приміщень для саду та ландшафтного дизайну.

Рис. 1.2. Показники «екологічності» готельних підприємств [15]

Конкуентоспроможність еко-готелів визначається їх здатністю забезпечувати якісні послуги з урахуванням екологічних стандартів та сталого розвитку. Це поняття охоплює економічну ефективність, привабливість для гостей, відповідність екологічним нормам і здатність протистояти конкуренції на ринку готельних послуг (рис. 1.3).

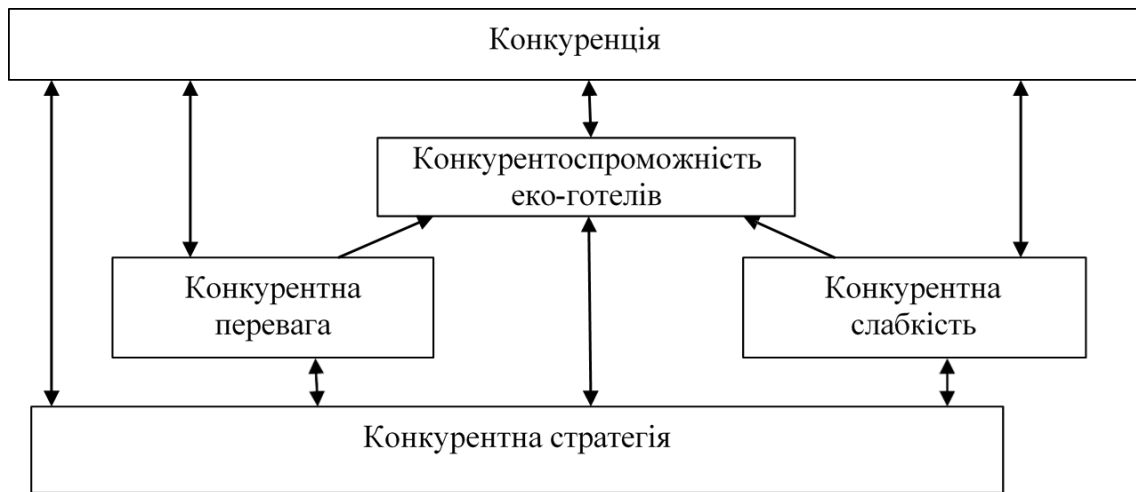

Рис. 1.3. Сутність конкурентоспроможності еко-готелів [32]

Ключові складові конкурентоспроможності еко-готелів

1. Екологічна відповідальність та сертифікація [45]:

- наявність міжнародних екологічних сертифікатів (*Green Key*, *ISO 14001*, *LEED*) підвищує довіру клієнтів;
- використання енергоефективних технологій, сонячних батарей, систем вторинної переробки ресурсів;
- економічна ефективність (скорочення витрат на електроенергію, воду та відходи зменшує собівартість послуг);
- інвестиції в екологічні технології швидко окупаються.

2. Попит серед гостей:

- глобальна тенденція до екотуризму формує зростаючий сегмент клієнтів, які надають перевагу готелям з екологічною концепцією;
- готелі з «зеленими» ініціативами приваблюють міжнародних туристів та бізнес-партнерів.

3. Маркетингова стратегія та бренд:

- використання «зеленого» брендингу як конкурентної переваги;
- активна комунікація екологічних ініціатив через соціальні мережі, сервіси бронювання та партнерські програми.

4. Рівень задоволеності клієнтів:

- проведення опитувань та впровадження екологічних ініціатив відповідно до побажань відвідувачів;
- використання натуральних матеріалів, органічної їжі, здорових способів відпочинку.

Конкурентоспроможність еко-готелів ґрунтується на їх здатності поєднувати економічну вигоду, екологічну ефективність та задоволення потреб гостей. Інноваційні підходи, екологічні технології та сертифікати підвищують довіру споживачів та сприяють довгостроковому успіху на ринку гостинності.

1.2. Розвиток еко-готелів в Україні

Еко-готелі, як складова сталого туризму, набувають все більшої популярності в Україні. Вони поєднують комфорт для гостей із мінімальним впливом на навколишнє середовище, впроваджуючи екологічно чисті технології та практики.

Український готельний бізнес поступово інтегрує екологічні стандарти. Деякі готелі отримали міжнародні сертифікати, такі як «Green Key», що підтверджують їх відповідність високим екологічним вимогам (рис. 1.4).

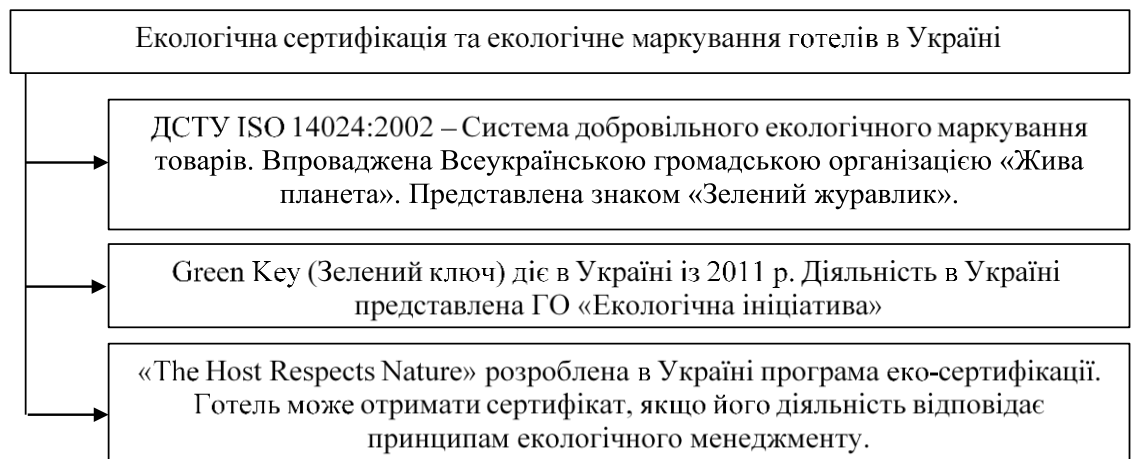

Рис. 1.4. Екологічна сертифікація готелів України [45]

Однак, загальна кількість таких закладів в Україні залишається обмеженою, що свідчить про значний потенціал для розвитку в цій сфері.

Готелі в Україні з сертифікатом «Green Key»

Сертифікат «Green Key» є міжнародним знаком екологічної відповідності готелів. В Україні його отримали декілька закладів:

- *Premier Hotel Rus* (Київ): Активний учасник програм захисту навколишнього середовища, відзначений сертифікатом «Green Key» за відповідність міжнародним екологічним вимогам;
- *Holiday Inn Kyiv* (Київ): Отримав сертифікацію «Green Key», підтверджуючи свою прихильність до екологічних стандартів;
- *Ibis City Center* (Київ): Нещодавно отримав сертифікат «Green Key», демонструючи відданість екологічним практикам;
- *Radisson Blu Resort* (Буковель, Івано-Франківська область): Один із перших готелів в Україні, що отримав сертифікат «Green Key», підкреслюючи свою екологічну відповідальність (рис. 1.5).

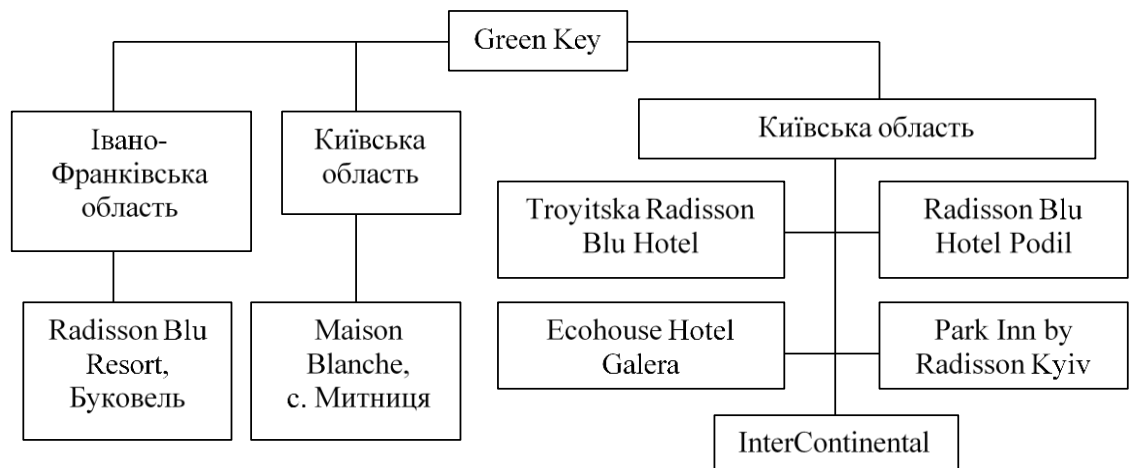

Рис. 1.5. Еко-готелі, які мають сертифікат Green Key [44]

Такі готелі є прикладами успішного впровадження екологічних практик в Україні, сприяючи популяризації сталого туризму та підвищенню стандартів готельного бізнесу.

Основними перешкодами на шляху розвитку еко-готелів в Україні є:

- фінансові витрати: впровадження екологічних технологій потребує значних інвестицій, що може бути обтяжливим для малих та середніх готелів;
- низька обізнаність: як серед підприємців, так і серед споживачів, бракує розуміння переваг та важливості екологічних практик у готельному бізнесі.

Незважаючи на ці виклики, перспективи розвитку еко-готелів в Україні є обнадійливими. Зростаючий інтерес до екологічного туризму, підтримка з боку міжнародних організацій та можливість підвищення конкурентоспроможності стимулюють готелі до впровадження екологічних стандартів.

1.3. Методика дослідження впливу екологічних стандартів на конкурентоспроможність готелю

1. Загальні підходи до оцінки конкурентоспроможності готелю

Конкурентоспроможність готелю визначається сукупністю факторів, що забезпечують його привабливість для клієнтів і дозволяють займати стійкі позиції на ринку. Впровадження екологічних стандартів є одним із важливих елементів, що сприяють підвищенню якості послуг, формуванню позитивного іміджу та зниженню операційних витрат.

Для оцінки впливу екологічних стандартів на конкурентоспроможність готелю доцільно використовувати комплексний підхід, що включає [43]:

- аналіз фінансово-економічних показників (витрати на впровадження екологічних технологій, економія ресурсів, рівень прибутковості);
- оцінку екологічної ефективності (зменшення споживання електроенергії, води, скорочення відходів);
- соціологічне дослідження (оцінка рівня задоволеності клієнтів екологічною політикою готелю);
- рейтинг конкурентоспроможності (порівняння готелю з аналогічними закладами на основі ключових параметрів).

2. Методологія оцінки впливу екологічних стандартів (фінансово-економічний аналіз)

Для оцінки ефективності екологічних заходів використовується показник рентабельності інвестицій (рис. 1.3-1.4) у сталі технології (ROI, return on investment) [43]:

$$ROI = \frac{(\text{Прибуток} - \text{Інвестиція})}{\text{Інвестиція}} \times 100\% \quad (1.1)$$

Рис. 1.3. Рентабельність інвестицій

Рис. 1.4. Рентабельність інвестицій

Рис. 1.3-1.4 ілюструють формулу рентабельності інвестицій (ROI). Впровадження екологічних заходів, таких як енергозбереження, водозбереження та використання екологічних матеріалів, може зменшити витрати готелю, підвищуючи його прибутковість.

Зростання конкурентних переваг. Споживачі все більше обирають еко-готелі, що сприяє підвищенню попиту, лояльності клієнтів і, відповідно, прибутків.

Довгострокова стійкість. Інвестиції в екологічні рішення не лише скорочують операційні витрати, але й зменшують ризики, пов'язані з регуляторними обмеженнями та екологічними кризами.

Для розрахунку ROI (рентабельності інвестицій) за споживанням води, електроенергії та загальним обсягом відходів нам потрібно мати такі дані:

- інвестиції – витрати на впровадження екологічних ініціатив (наприклад, сенсорні крани, LED-освітлення, програми зменшення відходів);

- прибуток – економія коштів завдяки таким заходам.

Щоб обчислити ROI за кожним показником, потрібно [43]:

- $ROI \text{ води} = (\text{Економія на водопостачанні} - \text{Інвестиції в системи збереження води}) / \text{Інвестиції в системи збереження води} \times 100\%$;

- $ROI \text{ електроенергії} = (\text{Економія на електроенергії} - \text{Інвестиції в енергоефективні технології}) / \text{Інвестиції в енергоефективні технології} \times 100\%$;

- $ROI \text{ відходів} = (\text{Економія від зменшення утилізаційних витрат} - \text{Інвестиції в сортувальні програми}) / \text{Інвестиції в сортувальні програми} \times 100\%$.

Таким чином, рис. 1.3-1.4 наочно демонструють, що екологічні інвестиції є не лише етичним, а й економічно вигідним рішенням для готельного бізнесу.

3. Соціологічне дослідження рівня задоволеності клієнтів екологічною політикою готелю

Для оцінки рівня задоволеності клієнтів використовується соціологічне опитування, яке охоплює такі аспекти:

- обізнаність гостей щодо екологічних ініціатив готелю;
- важливість для гостей екологічних стандартів при виборі готелю;

- готовність гостей підтримувати екологічні заходи (участь у програмі повторного використання рушників, мінімізація одноразових продуктів);
- загальний рівень задоволеності екологічною політикою (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Приклад анкети

Питання	Відповіді (5-бальна шкала)
Чи звертаєте ви увагу на екологічні ініціативи готелю?	1 - Ні, 5 - Так
Наскільки важливі для вас екологічні заходи у готелі?	1 - Неважливо, 5 - Дуже важливо
Чи погоджуєтесь ви використовувати рушники повторно?	1 - Ні, 5 - Так
Чи вважаєте ви, що готель дотримується екологічних стандартів?	1 - Ні, 5 - Так
Як загалом ви оцінюєте екологічну політику готелю?	1 - Дуже незадоволений, 5 - Дуже задоволений

Результати опитування аналізуються через середнє арифметичне значення оцінок, а також через частковий аналіз окремих питань.

4. Рейтинг конкурентоспроможності готелю

Методика оцінки. Конкурентоспроможність готелю оцінюється шляхом порівняння з аналогічними закладами за ключовими показниками:

- екологічна сертифікація (наприклад, Green Key, LEED);
- споживання енергоресурсів та води на одного гостя;
- обсяг утворених відходів та рівень їх переробки;
- рівень задоволеності клієнтів екологічною політикою.

Оцінка екологічної ефективності, соціологічне дослідження рівня задоволеності клієнтів та аналіз конкурентоспроможності дозволяють:

- виявити сильні та слабкі сторони екологічної стратегії готелю;
- визначити пріоритетні напрямки покращення;
- довести економічну вигідність екологічних ініціатив.

Екологічна стратегія не лише сприяє збереженню ресурсів, а й підвищує рентабельність готелю за рахунок зниження витрат і підвищення лояльності клієнтів. Важливим методом, який дозволяє оцінити зовнішні фактори, які впливають на діяльність підприємства є PESTLE-аналіз (рис. 3.5).

Значення PESTLE-аналізу для еко-готелів

1. *Оцінка ризиків і можливостей.* PESTLE-аналіз дозволяє ідентифікувати можливі загрози та сприятливі фактори, що впливають на діяльність еко-готелів. Наприклад, державна підтримка екологічних ініціатив може сприяти зниженню витрат на модернізацію, а жорсткі законодавчі вимоги – навпаки, підвищити витрати на відповідність стандартам.

2. *Формування стратегії сталого розвитку.* Аналіз зовнішнього середовища допомагає визначити найбільш вигідні напрями розвитку, такі як використання локальних ресурсів, співпраця з місцевими громадами, впровадження екотехнологій.

3. *Підвищення конкурентоспроможності.* Впровадження екологічних стандартів не тільки сприяє покращенню іміджу готелю, а й забезпечує відповідність сучасним очікуванням туристів, які надають перевагу екологічно відповідальному відпочинку.

Таким чином, PESTLE-аналіз є важливим інструментом стратегічного управління для еко-готелів, який допомагає адаптуватися до зовнішніх умов, ефективно використовувати ресурси та підвищувати свою конкурентоспроможність на ринку сталого туризму.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ «GOLDEN LION & SPA»

2.1. Загальна характеристика готелю

Готель «GOLDEN LION & SPA» знаходиться за адресою: Рівненська обл, Дубенський р-н, с. Смига, вул. Дубенська, 4а.

Готель поєднує сучасний дизайн із натуральними матеріалами та дерев'яними елементами. Комплекс включає два готелі різного класу та затишні будиночки для сімейного відпочинку (табл. 2.1).

Опис готелів

1. Готельний комплекс № 1 – виконаний зі зрубу, наповнений теплом натурального дерева, пропонує 5 номерів різного рівня комфортності (рис. 2.1).

Рис. 2.1. Готельний комплекс

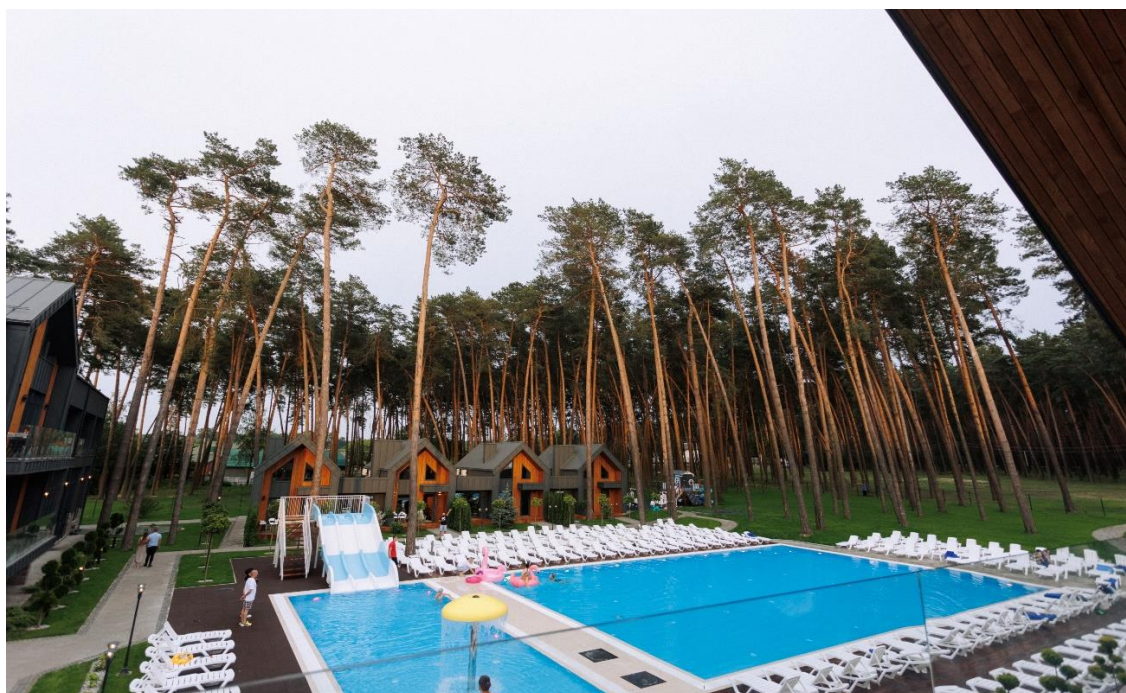

2. Готельний комплекс № 2 – поєднання сучасного дизайну з натуральними матеріалами, включає 9 вишуканих номерів різних категорій (рис. 2.2).

Рис. 2.2. Готельний комплекс

2. Будиночки для відпочинку – затишні оселі, виконані у скандинавському стилі, розташовані серед соснового лісу (рис. 2.3).

2.3. Будиночки для відпочинку

Таблиця 2.1

Категорії номерів та будиночків [65]

Категорія/ціна	Тип ліжок	Кількість місць	Опис
Стандарт/2600 грн	DBL/TWIN	2	Затишні номери з необхідним комфортом для спокійного відпочинку.
Напівлюкс/3500 грн	DBL/TWIN	2	Покращений комфорт, сучасний інтер'єр, додаткові зручності.
Люкс однокімнатний/7000 грн	DBL + диван	2-3	Просторий номер з елегантним дизайном та зоною відпочинку
Люкс двокімнатний/	DBL + диван	2-4	Вишуканий інтер'єр, окрема спальня та вітальня зона.
Будиночок № 1/3900	DBL/TWIN	2	Затишний двоповерховий будиночок для відпочинку з окремою спальнею та просторою вітальнею, виконаний у сучасному дизайнерському ремонті в поєднанні з матеріалами з природного дерева.
Будиночок № 2/3100	DBL/TWIN	2	Одноповерховий двомісний будиночок для затишного сімейного відпочинку, виконаний у вишуканому сучасному ремонті.
Будиночок № 3/5800 грн	DBL/TWIN	4	Двоповерховий чотиримісний будиночок із двома спальними кімнатами та однією вітальнею, виконаний у сучасному дизайнерському ремонті.
Будиночок № 4/5800 грн	DBL/TWIN	4	Двоповерховий чотиримісний будиночок із двома спальними кімнатами та однією просторою вітальнею, виконаний в сучасному дизайнерському ремонті в поєднанні з матеріалами з природного дерева.
Будиночок № 5/3100 грн	DBL/TWIN	2	Одноповерховий двомісний будиночок зі спальнею та двома проторими терасами виконаний в ексклюзивному дизайні.
Будиночок № 6/3900 грн	DBL/TWIN	2	Затишний двоповерховий будиночок для відпочинку з окремою спальнею та просторою вітальнею, виконаний у сучасному дизайнерському ремонті в поєднанні з матеріалами з природного дерева.

Як видно з таблиці 2.1 комплекс пропонує затишні номери, оформлені в сучасному стилі, категорії Стандарт, Напівлюкс та Люкс. До послуг гостей будиночки барнхаус, оформлені в скандинавському стилі.

У готелі «GOLDEN LION & SPA» 14 номерів та 6 будиночків:

- 7 номерів категорії «Стандарт» DBL/TWIN;
- 5 номерів категорії «Напівлюкс» DBL/TWIN;
- 1 номер категорії «Люкс однокімнатний» DBL+диван;
- 1 номер категорії «Люкс двокімнатний» DBL+диван;
- 6 будиночків на один або два поверхи, із розміщенням 2/4/6 гостей.

Оснащення номерів. Загальні зручності:

- ортопедичні матраци;
- міні-бар (за додаткову оплату);
- телевізор (супутникове ТБ або Smart TV);
- Wi-Fi;
- кондиціонер;
- електричний чайник, чашки та склянки;
- холодильник;
- килимове покриття, керамічна плитка або паркетна дошка;
- у будиночках додатково: мікрохвильова піч.

Ванна кімната:

- душова кабіна;
- шампунь-гель та рідке мило;
- косметичний набір;
- фен для волосся;
- банний халат;
- одноразові капці;
- набір рушників.

Послуги, включені у вартість проживання:

- WI-FI у номерах;
- паркінг на території комплексу;

- комплімент від закладу – мінеральна вода, у день народження – шампанське і торт;
- прибирання, заміна рушників та постільної білизни;
- сніданок у форматі «Шведський стіл» (08:00-10:00) і ін (рис. 2.4).

Рис. 2.4. Безкоштовні послуги для гостей готелю

Додаткові послуги для гостей готелю описано у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Додаткові послуги комплексу для гостей

Послуга	Характеристика	Умови	Ціна
Лазня на дровах, Римська баня	Традиційна лазня з парною Римська баня з парною	Включено у вартість проживання.	Безкоштовно
SPA-комплекс	Масажі	Попереднє бронювання	Від 700 грн/год
Сніданки Басейн Тренажерний зал	Закритий та відкритий басейн Тренажерний зал	Включено у вартість проживання	Безкоштовно
Проживання з домашніми тваринами	Дозволено за попереднім узгодженням	Додаткова плата	Від 300 грн/доба
Прокат велосипедів	Велосипеди для прогулянок	Доступно для всіх гостей	Від 150 грн/год
Дитячий ігровий майданчик	Гойдалки, гірки, зона відпочинку	Включено у вартість проживання	Безкоштовно

Послуги комплексу для гостей, які не проживають у готелі описано у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Послуги комплексу для гостей, які не проживають у готелі

Велика сауна	Вартість за 3 години	Вартість додаткової години
Понеділок-середа	2400,00 грн.	800,00 грн.
Четвер-неділя та святкові дні	2700,00 грн.	900,00 грн.
Більше 10-ти осіб		
Понеділок-середа	3300,00 грн.	1100,00 грн.

Правила та умови готелю «GOLDEN LION & SPA» описані у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Правила бронювання

Умова	Деталі
Гарантоване бронювання	Відбувається за умови повної оплати або внесення авансу 50% від вартості проживання упродовж доби після бронювання.
Бронювання менш ніж за добу	Аванс має бути сплачений упродовж години після дзвінка адміністратору.
Скасування бронювання (3 доби до заселення)	Повернення 100% сплачених коштів.
Скасування бронювання (менше ніж за добу)	Утримується сума, еквівалентна вартості 1 доби проживання (за винятком форс-мажорних обставин).

Час заїзду та виїзду у готелі «GOLDEN LION & SPA» зазначено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Час заїзду та виїзду

Процес	Час
Поселення	з 14:00 у день заїзду
Виселення	до 12:00 у день від'їзду

Правила проживання в готелі та будиночках описано у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Правила проживання в готелі та будиночках

Умова	Деталі
Режим роботи	Готель працює 24/7.
Реєстрація гостей	Необхідно надати паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та заповнити анкету.
Відеоспостереження	Ведеться у місцях загального користування, крім номерів, туалетів та роздягалень.

Документи для реєстрації зазначені у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Документи для реєстрації

Категорія	Прийнятні документи
Громадяни України	Паспорт, закордонний паспорт, посвідка на проживання.
Іноземці	Національний паспорт, віза (за потреби).
Діти до 16 років	Свідоцтво про народження.
Військові	Військовий квиток або особисте посвідчення для надання знижки.
Відряджені особи	Документи, що підтверджують відрядження.

Правила проживання дітей описано у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Правила проживання дітей

Вік дитини	Умови проживання
1-5 років	Безкоштовне проживання без додаткового місця, сніданок включено.
6-11 років	Додаткове місце – 700 грн/доба (включає сніданок, СПА, рушник, тапочки).
12+ років	Вважаються дорослими. Додаткове місце 1200 грн/доба.

Правила проживання з домашніми тваринами описано у таблиці 2.9

Таблиця 2.9

Правила проживання з домашніми тваринами

Умова	Деталі
Допустимі тварини	Тільки собаки декоративних і дрібних порід до 12 кг, зростом 15-30 см.
Заборонені тварини	Собаки бійцівських порід.
Вартість проживання	400 грн/доба, сплачується за весь період перебування.
Заборонені зони	Ресторан, бар, басейн, загальні зони.
Вигул	На території готелю – заборонений.
Догляд	Заборонено залишати тварин без нагляду без клітки, купати у душових, використовувати готельні рушники.
Поведінка	Готель може розірвати угоду у разі агресивної чи галасливої поведінки тварини.

Способи оплати зазначено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Способи оплати

Спосіб оплати	Деталі
Готівка	Оплата на місці під час заселення.
Банківська картка	VISA, Mastercard.
Безготівковий розрахунок	Можливий за попереднім узгодженням.

Гостьовий цикл у готелі «GOLDEN LION & SPA» представлено на рис. 2.5.

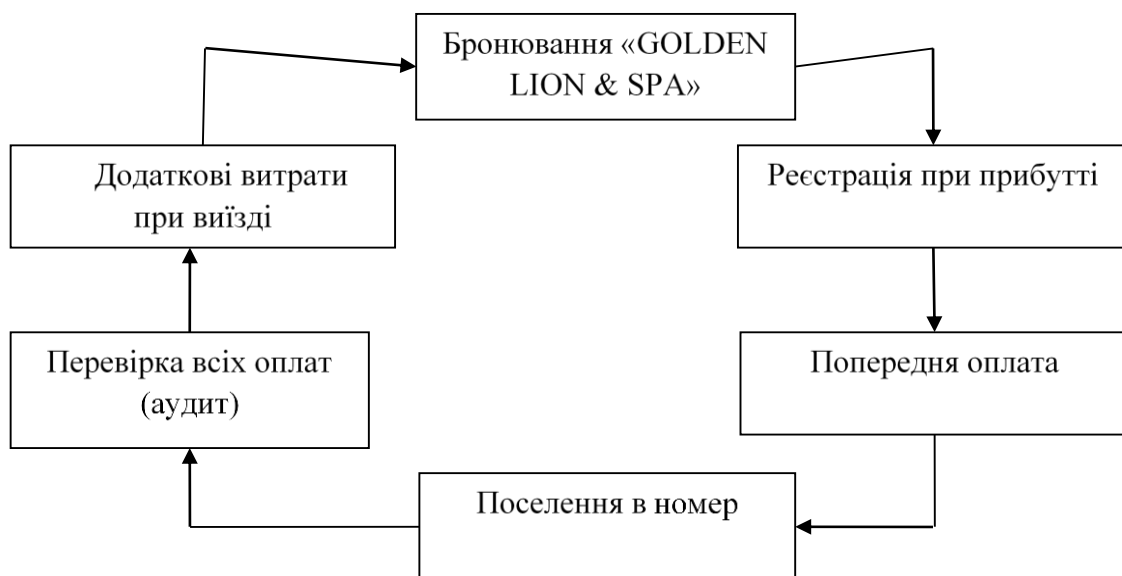

Рис. 2.5. Гостьовий цикл у готелі «GOLDEN LION & SPA»

На основі аналізу рис. 2.6 можна зробити висновок, що у 2022 році рівень заповнюваності готелю не знизився, а навпаки – залишався стабільним або навіть зростає. Це можна пояснити тим, що через війну значна кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) шукала тимчасове житло, і готель надав їм можливість проживання.

Завдяки ініціативі директора, який ухвалив рішення безкоштовно розміщувати людей, готель не лише не втратив свою заповнюваність, а й виконав важливу соціальну місію, підтримуючи тих, хто цього потребував.

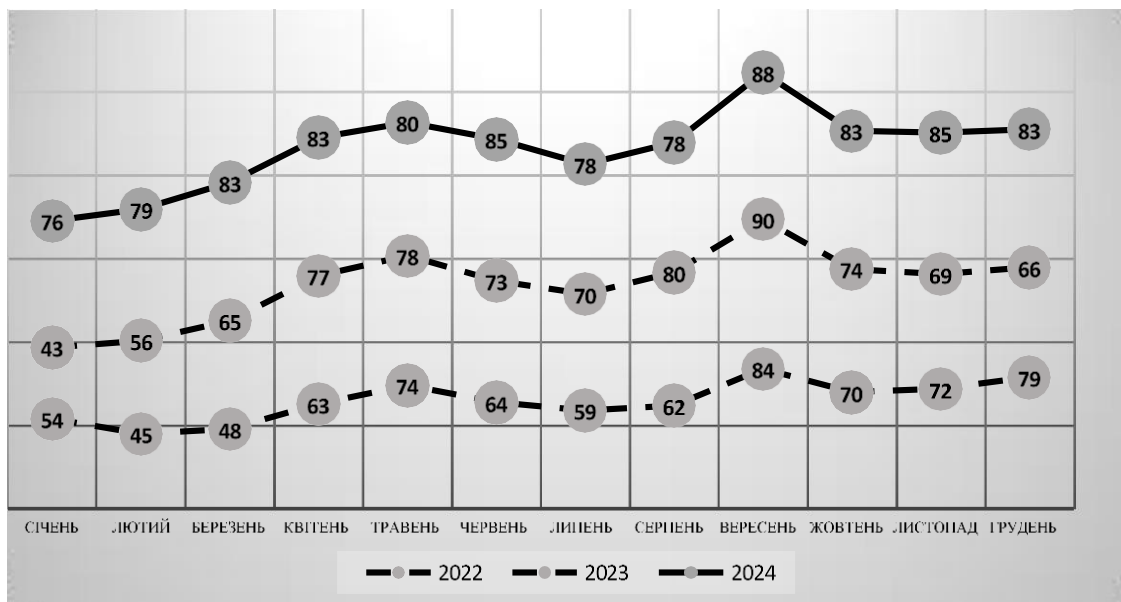

Рис. 2.6. Крива завантаженості готелю

Крім надання житла, готель організував безкоштовне харчування для мешканців. Кухня готелю працювала у посиленому режимі, забезпечуючи людей гарячими обідами та іншими необхідними продуктами. Також було організовано доставку гуманітарної допомоги: одягу, медикаментів, засобів гігієни та інших речей першої необхідності.

Готель активно співпрацював із благодійними фондами та волонтерськими групами. Спільними зусиллями вдалося забезпечити ефективну підтримку людям, які потребували допомоги. Конференц-зал готелю були переобладнані під волонтерський центр, де сортували та розподіляли допомогу.

Щоб підтримати ВПО, готель запропонував роботу тим, хто шукав можливість працевлаштування. Це дозволило людям отримати стабільний дохід та адаптуватися до нових умов життя.

Готель «Golden Lion Hotels» продовжує підтримувати українців, які постраждали від війни. Керівництво планує реалізовувати нові програми допомоги та розширювати можливості для підтримки постраждалих.

Таким чином, готель не лише продемонстрував високий рівень людяності та солідарності, а й робить вагомий внесок у підтримку суспільства під час війни.

2.2. Організаційна структура готелю

Організаційна структура готелю «Golden Lion Hotels» є ретельно продуманою, ефективною та досконалою. Вона забезпечує чіткий розподіл обов'язків, ефективне управління ресурсами та найвищий рівень обслуговування гостей. Кожен підрозділ працює синхронізовано, що гарантує бездоганну роботу всіх сервісів (рис. 2.6).

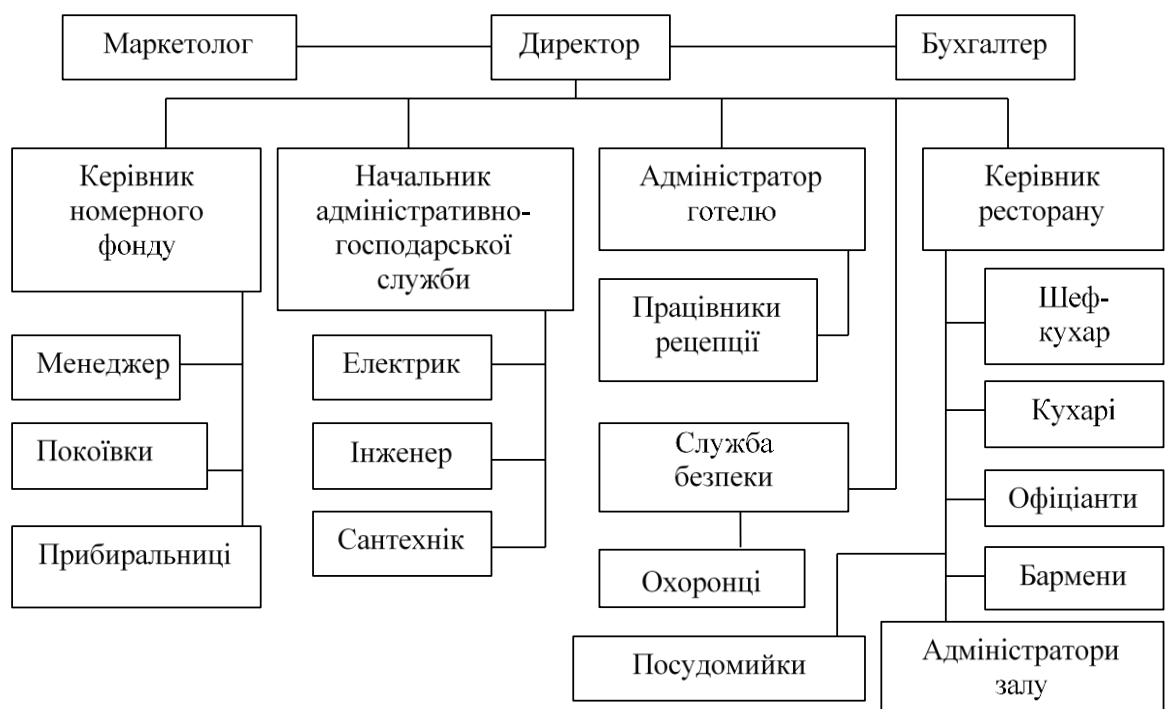

Рис. 2.6. Організаційна структура готелю «Golden Lion Hotels»

Готель «GOLDEN LION & SPA» має чітко організовану структуру управління, де ключову роль відіграє генеральний директор. Він відповідає за стратегічне планування, фінансовий контроль та загальне керівництво діяльністю готелю. Йому підпорядковуються кілька керівників різних напрямків.

Адміністративний директор займається юридичними питаннями та документообігом, забезпечуючи ефективну роботу офісу.

Менеджер з персоналу контролює працівників, навчання та управління працівниками, забезпечуючи високий рівень сервісу.

Менеджер з бронювання відповідає за організацію та контроль розміщення гостей, забезпечуючи зручність процесу реєстрації. Фінансові питання курує *фінансовий директор*, який контролює витрати та доходи готелю, а *головний бухгалтер* займається веденням фінансової звітності.

Важливу роль відіграє *керівник служби прийому та розміщення*, який організовує роботу рецепції, забезпечуючи безперебійну взаємодію з гостями.

Керівник ресторанного відділу контролює роботу ресторанів і барів у готелі, а *керівник господарського відділу* відповідає за чистоту, порядок і технічний стан номерного фонду.

Для забезпечення безпеки готелю працює *керівник служби безпеки*, який координує всі заходи щодо захисту гостей та персоналу. Обслуговування технічного обладнання та ремонтні роботи входять до обов'язків *керівника технічного відділу*.

Маркетинг та зв'язки з громадськістю курує *PR-менеджер*, який займається просуванням готелю та комунікацією із клієнтами. Окремо є посада *менеджера з обслуговування гостей*, який контролює рівень сервісу, швидко вирішує можливі питання та слідкує за задоволеністю клієнтів.

Така структура забезпечує ефективну роботу готелю, допомагаючи забезпечити високий рівень комфорту та обслуговування для гостей (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Організаційна структура готелю Golden Lion Hotels

Посада	Характеристика
Генеральний директор	Загальне управління готелем, стратегічне планування, фінансовий контроль
Адміністративний директор	Контроль за адміністративними процесами, документообіг, юридичні питання
Менеджер з персоналу	Навчання та управління персоналом
Менеджер з бронювання	Організація та контроль бронювання номерів
Фінансовий директор	Управління фінансами, контроль витрат і доходів
Головний бухгалтер	Бухгалтерський облік, фінансова звітність
Керівник служби прийому та розміщення	Організація роботи рецепції, поселення та виселення гостей
Керівник ресторанного відділу	Управління рестораном та барами в готелі
Керівник господарського відділу	Контроль прибирання, технічного стану номерного фонду
Керівник служби безпеки	Забезпечення безпеки гостей та співробітників
Керівник технічного відділу	Обслуговування технічного обладнання, ремонтні роботи
PR-менеджер	Маркетингові заходи, реклама, зв'язки з громадськістю
Менеджер з обслуговування гостей	Контроль рівня сервісу, вирішення питань гостей

У перспективі готель «Golden Lion Hotels» активно розширюється. Керівництво розпочало будівництво додаткових будиночків, які планують завершити до 3 червня 2025 року. Це дозволить збільшити кількість місць для відвідувачів та покращити рівень послуг.

Окрім цього, готель планує розширити команду працівників, створивши нові робочі місця та підтримавши місцеву економіку.

РОЗДІЛ 3

ЕКОЛОГІЧНІ ТРЕНДИ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ГОТЕЛЮ «GOLDEN LION & SPA»

3.1. Дослідження екологічних трендів у готелі

Готель «GOLDEN LION & SPA» є одним із лідерів у сфері екологічної відповідальності та сталого розвитку, впроваджуючи інноваційні підходи до збереження довкілля та стійкого розвитку. У сучасному світі екологічна відповідальність є не просто трендом, а необхідністю, що визначає конкурентоспроможність бізнесу, особливо в сфері гостинності.

Сучасні споживачі все частіше обирають готелі, які демонструють відповідальне ставлення до природи. Гості цінують екологічно чисті умови проживання, натуральні матеріали та страви з органічних продуктів. Крім того, державні регуляції у сфері екології стають все жорсткішими, що змушує бізнес адаптуватися до нових стандартів.

Екологічна політика готелю не лише зменшує негативний вплив на довкілля, а й дозволяє скоротити витрати завдяки енергоефективним технологіям та ресурсозбереженню. Наприклад, сонячні панелі значно знижують витрати на електроенергію, а системи повторного використання води допомагають економити ресурси.

Впровадження екологічних технологій стає ключовою перевагою «GOLDEN LION & SPA» на ринку. Готель пропонує *органічну кухню*, використовуючи місцеві фермерські продукти, що не лише забезпечує якість харчування, а й підтримує розвиток регіону.

Зарядні станції для електромобілів, надання електровелосипедів та впровадження біорозкладних матеріалів підвищують рівень привабливості

готелю для свідомих споживачів. Це сприяє залученню як сімейних гостей, так і корпоративних клієнтів, які цінують екологічні ініціативи та прагнуть підтримувати сталий розвиток (рис. 3.1).

Екологічні тренди у ГОТЕЛІ «GOLDEN LION & SPA» представлено на рис. 3.1.

Рис. 3.1. Екологічні тренди у ГОТЕЛІ «GOLDEN LION & SPA»

Готель «GOLDEN LION & SPA» розташований у мальовничій місцевості серед вікових сосен, що створює ідеальні умови для спокійного відпочинку та оздоровлення. Завдяки чистому повітрю, наповненому природними фітонцидами, гості можуть насолоджуватися релаксацією, гармонією з природою та покращенням самопочуття (рис. 3.2-3.3).

Рис. 3.2. Гостьовий будиночок серед вікових сосен

Рис. 3.3. Басейн серед вікових сосен

У перспективі заплановано розширення комплексу – зведення додаткових екологічних котеджів, які будуть відповідати всім сучасним стандартам екологічності та комфорту. Завдяки поєднанню природи, передових екологічних рішень та високого рівня сервісу, готель залишається одним із лідерів у сфері екологічного відпочинку (табл. 3.1).

Екологічна стратегія «GOLDEN LION & SPA» є не лише сучасним трендом, а й важливою конкурентною перевагою. Вона забезпечує готелю стабільний попит, позитивний імідж та економічну ефективність.

Впровадження зелених технологій дозволяє не лише зменшити вплив на навколишнє середовище, а й залучити нову аудиторію гостей, для яких відповідальне ставлення до природи є визначальним фактором вибору місця проживання.

Таблиця 3.1

Екологічні тренди

Екологічні тренди	Опис
Особливості будівлі	Використання енергоефективних технологій, сонячних панелей та системи збереження води.
Органічна кухня	Пропозиція страв із місцевих органічних продуктів, підтримка фермерських господарств.
Використання екологічних матеріалів	Натуральні та перероблені матеріали в інтер'єрі, меблях та оздобленні.
Екологічна політика	Програма мінімізації відходів, сортування сміття, зменшення використання пластику.
Збереження водних ресурсів	Використання економних систем подачі води, повторне використання дощової води.
Електротранспорт	Зарядні станції для електромобілів, надання електровелосипедів для гостей.
Озеленення території	Висадка дерев, створення екологічного парку навколо готелю.
Енергозбереження	Використання LED-освітлення, розумних систем управління енергією, датчиків руху для економії електроенергії.
Біорозкладні матеріали	Використання екологічних упаковок, натуральних миючих засобів та косметики для гостей.
Локальне партнерство	Співпраця з місцевими виробниками, ремісниками та організаціями для підтримки сталого розвитку регіону.

Готель «GOLDEN LION & SPA» активно підтримує сучасні екологічні тренди, впроваджуючи стратегії сталого розвитку та турботи про природу (рис. 3.2).

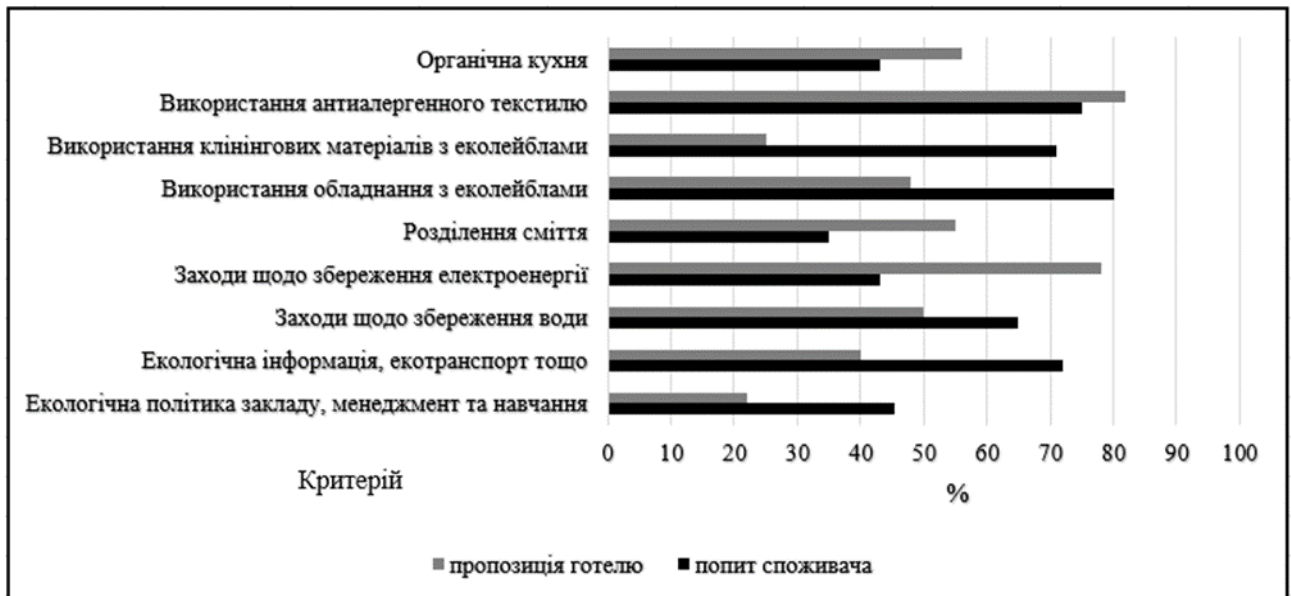

Рис. 3.2. Сучасні екологічні тренди готелю «GOLDEN LION & SPA»
 Готель «GOLDEN LION & SPA» впроваджує ряд екологічних ініціатив, спрямованих на зменшення впливу на навколишнє середовище та ефективне використання природних ресурсів.

Для проведення дослідження екологічних практик готелю «GOLDEN LION & SPA» ми використовували кілька основних джерел інформації

Внутрішні дані готелю: показники лічильників води та електроенергії, фінансові звіти щодо витрат на комунальні послуги.

Аудит екологічних заходів: аналіз ефективності використання енергозберігаючих технологій та програм зменшення споживання ресурсів.

Інтерв'ю з адміністрацією: обговорення впроваджених ініціатив з керівництвом та персоналом готелю.

Досвід гостей: відгуки та опитування клієнтів щодо рівня комфорту та впливу екологічних заходів на якість обслуговування.

Етапи дослідження

1. Збір даних про споживання ресурсів:

- аналіз показників лічильників води та електроенергії;
- визначення середнього споживання на одного гостя та на м² приміщення;
- фіксація щомісячних витрат для виявлення динаміки змін.

2. Моніторинг впливу екологічних заходів:

- оцінка ефективності встановлених сенсорних кранів та аераторів;
- вплив LED-освітлення та датчиків руху на рівень енергоспоживання;
- аналіз ефективності програм сортування сміття та переробки відходів.

3. Обробка та аналіз отриманих даних:

- порівняння даних поточного року з минулими періодами;
- визначення економії витрат завдяки екологічним заходам;
- виявлення можливостей для подальшого вдосконалення практик.

4. Формування висновків та рекомендацій:

- оцінка загальної ефективності впроваджених ініціатив;
- розробка рекомендацій щодо покращення екологічної політики готелю;
- планування додаткових заходів для підвищення екологічної стійкості.

Основними напрямками екологічних практик є скорочення споживання води, зменшення використання електроенергії, мінімізація відходів та підтримка екологічно чистих технологій.

Скорочення споживання води. Однією з ключових екологічних практик готелю є раціональне використання води (табл. 3.2). Для цього підприємство:

- реєструє загальний рівень споживання води щомісяця;
- аналізує два ключові показники: об'єм спожитої води за добу проживання одного гостя; об'єм спожитої води на м² внутрішнього приміщення;
- використовує системи повторного використання води для поливу та технічних потреб;
- встановлює сенсорні крани та аератори для зменшення витрат води.

Таблиця 3.2

Витрати на споживання води у готелі, 2024 р.

Місяць	Загальний обсяг витрат, грн	Обсяг витрат на 1 номеро-ніч, грн	Частка витрат у загальних доходах, %
Січень	12 500	4,54	3,2%
Лютий	11 800	4,50	3,1%
Березень	13 200	4,60	3,3%
Квітень	12 700	4,55	3,2%
Травень	13 500	4,70	3,4%
Червень	14 000	4,80	3,5%

Липень	14 500	4,85	3,6%
Серпень	15 000	4,90	3,7%
Вересень	14 200	4,75	3,5%
Жовтень	13 900	4,72	3,4%
Листопад	13 300	4,65	3,3%
Грудень	12 800	4,58	3,2%

ROI для споживання води розраховали за методикою, яка описана у пункті 1.3 (рис. 3.3).

Витрати на воду за 2024 рік:

$12500 + 11800 + 13200 + 12700 + 13500 + 14000 + 14500 + 15000 + 14200 + 13900 + 13300 + 12800 = 165400$ грн.

Економія за рахунок заходів з водозбереження за 2024 рік:

$(10\%): 165400 \times 0,1 = 16540$ грн.

Рис. 3.3. Наочне представлення ROI ($ROI = (\text{дохід} - \text{собівартість}) / \text{собівартість}$)

Скорочення споживання електроенергії. Готель використовує енергозберігаючі технології для скорочення споживання електроенергії:

- використання сонячних панелей для альтернативного електропостачання;
- встановлення енергоефективного освітлення (LED-лампи);

- використання датчиків руху для автоматичного вмикання світла;
- оптимізація роботи систем опалення та кондиціонування (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Споживання електроенергії у готелі у 2024 р.

Місяць	Загальні витрати на електроенергію, грн	Середні витрати на 1 номеро-ніч, грн	Економія завдяки еко-заходам, %
Січень	20 000	7,20	15%
Лютий	19 500	7,00	16%
Березень	21 200	7,40	14%
Квітень	20 800	7,30	15%
Травень	22 000	7,60	13%
Червень	23 500	7,90	12%
Липень	24 000	8,00	11%
Серпень	24 500	8,10	10%
Вересень	23 800	7,95	12%
Жовтень	22 500	7,70	13%
Листопад	21 800	7,55	14%
Грудень	21 000	7,40	15%

ROI для споживання електроенергії

Витрати на електроенергію за 2024 рік:

$$20000+19500+21200+20800+22000+23500+24000+24500+23800+22500+21800+21000=264600$$

Економія на електроенергію за 2024 рік (14%): $264600 \times 0,14 = 37044$ грн.

Мінімізація відходів та утилізація. Готель дотримується принципів екологічного управління відходами:

- сортування сміття та співпраця з підприємствами з переробки відходів;
- використання багаторазових контейнерів для зменшення пластику;
- впровадження програми «Зелений офіс» для скорочення використання паперу (табл. 3.4).

Таблиця 3.3

Загальний обсяг відходів у 2024 р.

Місяць	Загальний обсяг відходів, кг	Частка відсортованих відходів, %	Зменшення відходів порівняно з 2023 р., %
Січень	800	65%	10%
Лютий	750	68%	12%
Березень	820	70%	15%
Квітень	810	72%	14%

Травень	860	75%	18%
Червень	880	78%	20%
Липень	900	80%	22%
Серпень	920	82%	24%
Вересень	910	81%	23%
Жовтень	890	79%	21%
Листопад	850	76%	19%
Грудень	820	73%	17%

ROI для управління відходами

Загальний обсяг відходів за 2024 рік:

$800+750+820+810+860+880+900+920+910+890+850+820=10910$ кг

Зменшення відходів у середньому за 2024 рік –
18%: $10910 \times 0,18 = 1963.8$ кг.

На початковому етапі екологічні ініціативи потребують значних інвестицій. Проте у довгостроковій перспективі очікується зростання економії та підвищення ефективності витрат.

Екологічні практики готелю «GOLDEN LION & SPA» спрямовані на оптимізацію використання природних ресурсів та мінімізацію негативного впливу на довкілля. Завдяки впровадженню сучасних технологій та екологічних ініціатив: знижено витрати на електроенергію та воду без втрати комфорту для гостей; оптимізовано управління відходами, що сприяє екологічній безпеці регіону; покращено імідж готелю серед еко-свідомих туристів та бізнес-клієнтів.

Такі заходи не лише зменшують операційні витрати, а й роблять «GOLDEN LION & SPA» конкурентоспроможним готелем, що відповідає міжнародним стандартам сталого розвитку.

3.2. Оцінка конкурентних переваг готелю на основі впроваджених екологічних трендів

Для оцінки конкурентоспроможності були обрані чотири спа-готелі, розташовані в Рівненській області: *GOLDEN LION & SPA* (с. Смига), *Boremel Hills* (с. Боремель), *Готельно-ресторанний комплекс Скольмо* (сміт Клевань) та *Park Hotel Warshawskiy* (м. Сарни).

У ході оцінки конкурентних переваг застосували методику, яка описана у пункті 2.3. Основними критеріями вибору саме таких готелів стали:

- *географічне розташування* – всі об'єкти знаходяться у Рівненській області, що забезпечує їх регіональну доступність для мешканців області та туристів;
- *наявність SPA-послуг* – усі готелі пропонують спа-послуги, що дозволяє порівнювати якість та асортимент сервісу;
- *популярність серед відвідувачів* – обрані готелі мають значну кількість відгуків на платформах бронювання та соціальних мережах;
- *різний рівень позиціонування* – дослідження включає готелі з різними рівнями цінової політики, щоб оцінити співвідношення ціни та якості послуг.

Для оцінки конкурентоспроможності спа-готелів використовувалися такі джерела інформації:

- *відгуки гостей* на онлайн-платформах;
- *аналіз сайтів готелів* (інформація про послуги, ціни, спеціальні пропозиції);
- *опитування гостей* шляхом анкетування клієнтів;
- дослідження експертів туристичного бізнесу (рейтингування та оцінка якості послуг);
- дані про завантаженість номерного фонду та популярність готелів за внутрішніми та відкритими джерелами.

Етапи оцінки

1. Формування списку критеріїв оцінки – обрано 10 ключових параметрів, що впливають на конкурентоспроможність готелів.

2. Збір даних з відкритих джерел, а також проведення опитувань гостей і аналіз відгуків.

3. Присвоєння балів за кожним критерієм за шкалою від 1 до 10 (де 1 – найнижчий рівень, 10 – найвищий).

4. Розрахунок середнього балу для кожного готелю за всіма критеріями.

5. Порівняльний аналіз результатів та формування загальної оцінки конкурентоспроможності.

Така методика дозволила нам комплексно оцінити рівень надання послуг у спа-готелях та їх привабливість для клієнтів.

Оцінка ключових параметрів, що впливають на конкурентоспроможність готелю «GOLDEN LION & SPA» порівняно з іншими готелями представлена у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Конкурентоспроможність готелю «GOLDEN LION & SPA»

Показники	GOLDEN LION & SPA	Boremel Hills	Сколько	Park Hotel Warszawski
Місце розташування	9	8	7	8
SPA-послуги	10	9	8	9
Середній рівень завантаженості	8	7	6	7
Популярність серед населення	9	8	7	8
Рівень професіоналізму персоналу	10	9	8	9
Якість основних послуг	10	9	8	9
Асортимент додаткових послуг	9	8	7	8
Якість рекламних засобів	8	7	6	7
Екологічність	9	8	7	8
Цінова політика	8	7	9	8
Загальна оцінка	9.1	8.0	7.3	8.1

За результатами оцінки *GOLDEN LION & SPA* отримав найвищу загальну оцінку (9.1 бали), що свідчить про його лідерство серед розглянутих готелів.

Park Hotel Warszawskiy (8.1 бали) та *Boremel Hills* (8.0 бали) мають приблизно однаковий рівень, а *Скольмо* набрав найменше (7.3 бали).

Ключові переваги та недоліки

1. Місце розташування

«GOLDEN LION & SPA» має найвищий бал (9), що вказує на зручність локації та легку доступність для відвідувачів.

Скольмо має найменший бал (7), можливо через меншу привабливість і доступність.

2. SPA-послуги

Лідер – «GOLDEN LION & SPA» (10 балів), що свідчить про широкий асортимент та якість процедур.

Аутсайдер – Скольмо (8 балів), який має менш розвинену спа-зону і менший вибір послуг.

3. Середній рівень завантаженості

Найбільший рівень завантаженості у GOLDEN LION & SPA (8 балів), що свідчить про високу популярність серед відвідувачів.

Скольмо (6 балів) має найнижчий показник, що може вказувати на слабшу маркетингову активність або менший попит.

4. Популярність серед населення

GOLDEN LION & SPA (9 балів) має найбільшу популярність, що підтверджується високими відгуками та хорошою репутацією.

Скольмо (7 балів) має нижчий рівень популярності.

5. Рівень професіоналізму персоналу

GOLDEN LION & SPA (10 балів) демонструє найвищий рівень обслуговування, що є вагомим конкурентним фактором.

Скольмо (8 балів) має нижчий рівень.

6. Якість основних послуг

Лідер – GOLDEN LION & SPA (10 балів).

Аутсайдер – Скольмо (8 балів).

7. Асортимент додаткових послуг

GOLDEN LION & SPA (9 балів) пропонує найбільший вибір додаткових сервісів.

Сколько (7 балів) має обмежену кількість додаткових послуг.

8. Якість рекламних засобів

«GOLDEN LION & SPA» (8 балів) найкраще використовує маркетингові засоби.

Сколько (6 балів) має слабші рекламні стратегії.

9. Екологічність

GOLDEN LION & SPA (9 балів) найбільш екологічний.

Сколько (7 балів) відстає у цьому аспекті.

10. Цінова політика

Сколько (9 балів) має найбільш доступну цінову політику.

Boremel Hills (7 балів) має менш привабливі ціни для клієнтів.

Отже, «GOLDEN LION & SPA» – безумовний лідер, що має найкращу репутацію, широкий спектр послуг та високу якість обслуговування.

Park Hotel Warszawski i Boremel Hills займають середні позиції, поступаючи лідеру через менший рівень популярності та деякі недоліки в сервісі.

Сколько має потенціал для розвитку, особливо в покращенні спа-послуг, маркетингових стратегій та підвищенні рівня персоналу.

За здійсненою нами оцінкою конкурентних переваг готелю «GOLDEN LION & SPA» побудували багатокутник конкурентоспроможності (рис. 3.4).

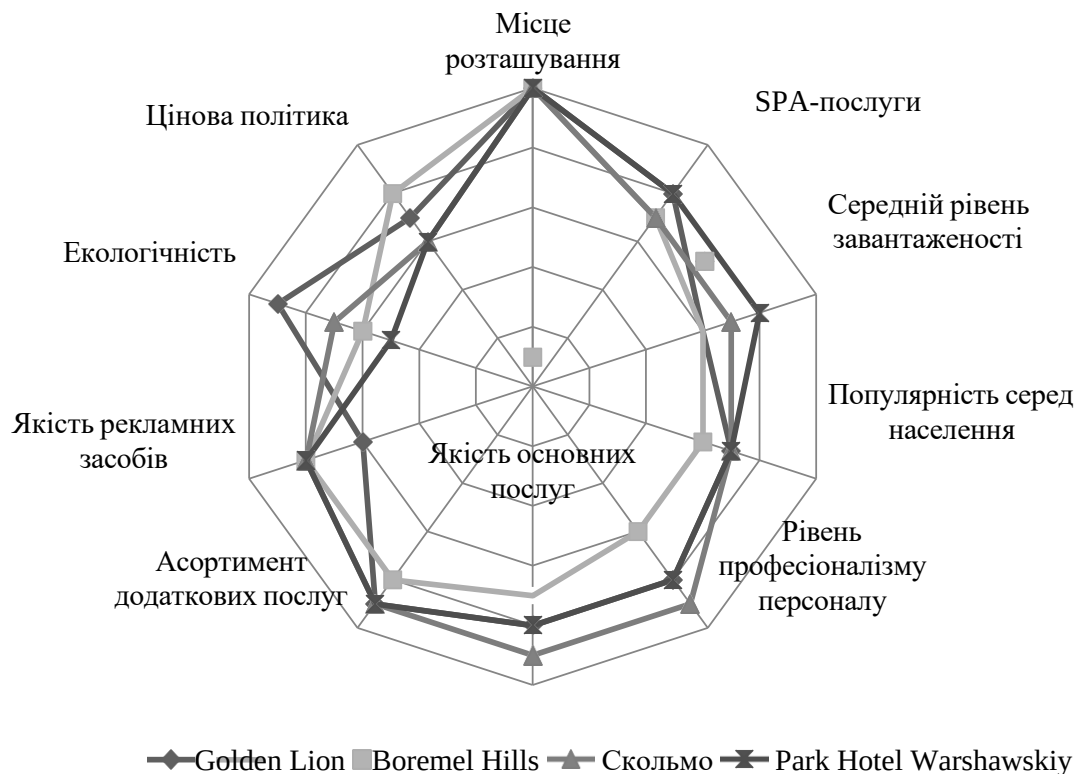

Рис. 3.4. Багатокутник конкурентоспроможності

Багатокутник конкурентоспроможності є графічним зображенням, яке дозволило нам візуально порівняти різні готелі за ключовими показниками. На цьому радарному графіку кожна вершина багатокутника відповідає певному критерію оцінювання (місце розташування, SPA-послуги, рівень завантаженості, популярність тощо), а площа багатокутника відображає загальний рівень конкурентоспроможності.

«GOLDEN LION & SPA» має найбільшу площу багатокутника, що вказує на його найвищу конкурентоспроможність. Він отримав високі оцінки за всіма критеріями, особливо за якість основних послуг, рівень професіоналізму персоналу та SPA-послуги [65].

Boremel Hills демонструє хороші результати, проте поступається лідеру за кількома критеріями, зокрема рівнем популярності та екологічністю [66].

Сколько має найменший багатокутник, що свідчить про найнижчу конкурентоспроможність серед розглянутих готелів. Він відстає за такими

параметрами, як якість рекламних засобів та асортимент додаткових послуг [67].

Park Hotel Warszawskiy займає середню позицію, маючи хороші оцінки за основні послуги та професіоналізм персоналу, але трохи поступається в екологічності та рекламних засобах [68].

Загалом, багатокутник конкурентоспроможності дозволив наочно оцінити сильні та слабкі сторони кожного готелю, а також визначити напрямки для покращення їх послуг.

3.3. PESTLE-аналіз

Аналіз PESTLE є важливим інструментом стратегічного управління, який допомагає оцінити зовнішнє середовище бізнесу та адаптувати його до сучасних умов. Для «GOLDEN LION & SPA» він має особливе значення через нестабільну економічну та політичну ситуацію в Україні, пов'язану з воєнним станом.

Застосування PESTLE-аналізу дозволяє виявити ризики, використати можливості та забезпечити довгострокову конкурентоспроможність закладу.

Політична ситуація безпосередньо впливає на потік споживачів, правила ведення бізнесу та рівень безпеки в регіоні. Зміни у законодавстві чи державній підтримці можуть як покращити, так і ускладнити роботу «GOLDEN LION & SPA».

Зміни в економічному середовищі визначають доходи клієнтів та їх готовність витратити кошти на відпочинок. Готель повинен адаптувати свою цінову політику та шукати додаткові джерела доходів.

Розуміння соціальних змін допомагає готелю адаптувати послуги під запити сучасного споживача та створювати нові пропозиції, наприклад, програми для реабілітації ВПО та військових.

Інноваційні рішення підвищують ефективність роботи, зменшують витрати та забезпечують комфорт для гостей. Готель повинен інвестувати у нові технології, щоб залишатися конкурентоспроможним.

Зелені технології та екологічна свідомість стають важливими конкурентними перевагами, що приваблюють нових клієнтів і зменшують операційні витрати.

Зміни в законодавстві можуть суттєво вплинути на роботу готелю. Дотримання всіх вимог допомагає уникнути штрафів, покращує репутацію закладу та підвищує рівень довіри клієнтів.

PESTLE-аналіз дозволяє «GOLDEN LION & SPA» своєчасно реагувати на зовнішні виклики та використовувати можливості для розвитку.

У період воєнного стану та економічної нестабільності цей інструмент допомагає приймати зважені стратегічні рішення, забезпечуючи стійкість і конкурентоспроможність бізнесу (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

PESTLE-аналіз для «GOLDEN LION & SPA»

Фактор	Опис
Політичні (Political)	• Стабільність політичної ситуації в Україні. • Військовий стан та його вплив на готельний бізнес. • Вплив місцевих органів влади на розвиток готельного бізнесу. • Наявність державних програм підтримки готельного бізнесу та ВПО.

Фактор	Опис
	- Регулювання податків та ліцензування для готельно-ресторанного бізнесу. - Забезпечення безпеки гостей та персоналу у період війни.
Економічні (Economic)	- Рівень купівельної спроможності населення у період економічної кризи. - Загальний рівень економічної стабільності в країні та регіоні. - Зростання витрат на енергоресурси та комунальні послуги. - Вартість ведення бізнесу, податкове навантаження. - Конкурентоспроможність ціноутворення в порівнянні з іншими готелями. - Доступність кредитування та інвестицій у розвиток готелю. - Падіння туристичного потоку через воєнні дії.
Соціальні (Social)	- Популярність SPA-послуг серед українських та іноземних відвідувачів. - Вплив війни на міграцію населення, що змінює структуру клієнтів. - Демографічні зміни, рівень зайнятості та рівень доходів потенційних клієнтів. - Зміна способу життя та тренди на здоровий спосіб життя. - Вплив сезонності на рівень завантаженості готелю. - Культурні особливості регіону та їх привабливість для туристів. - Запит на психологічну реабілітацію та оздоровлення серед військових та переселенців.
Технологічні (Technological)	- Використання сучасних технологій в управлінні готелем (онлайн-бронювання, CRM-системи). - Доступ до високошвидкісного інтернету для клієнтів. - Використання інноваційних SPA-технологій та обладнання. - Автоматизація бізнес-процесів, впровадження цифрових технологій для покращення сервісу. - Використання технологій енергоощадності у зв'язку зі зростанням цін на електроенергію. - Забезпечення безперебійної роботи у разі відключень електроенергії (генератори, акумулятори, альтернативні джерела живлення).

Закінчення таблиці 3.5

Екологічні (Environmental)	- Дотримання екологічних стандартів у роботі готелю. - Використання екологічно чистих матеріалів та технологій. - Розвиток еко-туризму та попит на готелі, які підтримують екологічні ініціативи. - Управління відходами, ефективне використання води та

	енергоресурсів. • Вплив кліматичних умов на сезонність бізнесу. • Підготовка до можливих екологічних ризиків у зв'язку з воєнними діями (наприклад, збереження водних ресурсів, заходи з утилізації забруднених матеріалів).
Правові (Legal)	• Дотримання санітарних та безпекових норм. • Ліцензування та регулювання готельного бізнесу. • Дотримання трудового законодавства щодо персоналу. • Захист прав споживачів та відповідальність перед клієнтами. • Регулювання у сфері реклами та маркетингу готельних послуг. • Нові законодавчі ініціативи, пов'язані з військовим станом, які можуть впливати на роботу готелів. • Обмеження щодо пересування та безпекові заходи, які можуть впливати на бізнес.

Аналіз PESTLE-факторів для «GOLDEN LION & SPA» у таблиці 3.5 дозволив зробити наступні висновки.

Політичні фактори. Готельний бізнес у період війни значно залежить від політичної ситуації. Військовий стан та безпекові виклики знижують туристичний потік, змушуючи готелі адаптуватися до нової реальності. Водночас підтримка з боку держави, зокрема, програми для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та військових, створює можливості для адаптації та нових клієнтських сегментів. Важливим аспектом залишається регулювання податків та ліцензування, які можуть стати як підтримкою, так і бар'єром для розвитку бізнесу.

Економічні фактори. Поточна економічна нестабільність та зростання витрат на енергоносії створюють серйозні виклики для рентабельності готелю. Зниження купівельної спроможності населення впливає на попит на послуги, такі як SPA.

Конкуренція на ринку загострюється, а вартість кредитування робить модернізацію та розширення бізнесу складнішим. Водночас інвестиції у відновлення та розвиток туристичного сектору можуть стати рушійною силою для готельного бізнесу.

Соціальні фактори. Зміна демографічної ситуації через війну впливає на структуру клієнтів готелю. Багато людей змушені змінювати місце проживання,

що збільшує потребу в довготривалому розміщенні. Крім того, зростає попит на оздоровчі та реабілітаційні послуги, особливо серед військових та переселенців. Актуальними стають програми психологічної та фізичної реабілітації, що може створити нові можливості для готелю.

Технологічні фактори. Цифровізація бізнесу та використання сучасних технологій у сфері гостинності є важливим конкурентним фактором. Впровадження автоматизованих систем управління, CRM-систем, онлайн-бронювання та сучасних SPA-технологій сприяє покращенню рівня обслуговування. У часи енергетичних криз важливою стає енергоефективність, зокрема використання генераторів та альтернативних джерел енергії.

Екологічні фактори. Екологічна відповідальність набуває дедалі більшого значення. Використання екологічно чистих матеріалів, ефективне управління водними ресурсами, переробка відходів та запровадження екологічних ініціатив сприяють привабливості готелю для екосвідомих туристів. В умовах війни важливим аспектом є також адаптація до екологічних ризиків, пов'язаних із забрудненням довкілля.

Правові фактори. Готельний бізнес має відповідати численним нормам та регулюванням, що стосуються безпеки, трудового законодавства, реклами, а також спеціальних вимог у період військового стану. Дотримання законодавчих норм є критично важливим для забезпечення стабільної роботи та уникнення штрафів чи інших санкцій.

Отож, «Golden Lion & SPA» функціонує у складних умовах війни, що впливає на всі аспекти бізнесу – від безпеки до економічної стабільності. Проте правильна адаптація до змін, використання технологічних інновацій, залучення нових клієнтських сегментів та екологічна відповідальність можуть допомогти готелю не лише вижити, а й розвиватися навіть у кризовий період.

РОЗДІЛ 4

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ГОТЕЛЮ «GOLDEN LION & SPA» ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

4.1. Впровадження реабілітаційних програм – нові конкурентні можливості для готелю

Сучасний готельний бізнес виходить за рамки стандартних послуг розміщення та харчування. Зростаюча потреба у відновленні фізичного та психологічного здоров'я відкриває перед готелями нові перспективи.

В умовах сучасних викликів, таких як стреси, війна, економічні кризи, попит на програми реабілітації стрімко зростає. Для готелів це можливість розширити спектр послуг, підвищити конкурентоспроможність та залучити нові категорії клієнтів [40].

Сьогодні багато людей потребують професійної допомоги у сфері фізичного та психологічного відновлення. Це стосується як військових, які повертаються із зони бойових дій, так і цивільних осіб, що переживають наслідки стресу та емоційного вигорання. Готелі можуть створювати спеціалізовані програми реабілітації, які включають фізіотерапію, масаж, психотерапевтичні сесії та різноманітні SPA-процедури.

Запровадження програм реабілітації не лише відповідає соціальним запитам, а й має значний економічний потенціал. Такі програми дозволяють:

- залучити новий сегмент клієнтів, включаючи військовослужбовців, ветеранів, людей, які відновлюються після травм та захворювань;
- збільшити середній чек завдяки розширенню спектру послуг;
- створити унікальну конкурентну перевагу перед іншими готелями;
- отримати додаткове фінансування через співпрацю з державними та благодійними фондами.

Для успішного впровадження реабілітаційних програм готель може включати такі послуги:

- психологічна підтримка – сеанси з психологами, арт-терапія, групові тренінги;

- фізична реабілітація – заняття лікувальною фізкультурою, спеціальні тренування, кінезіотерапія;
- відновлювальні SPA-процедури – масажі, ароматерапія, гідротерапія, грязелікування;
- дієтотерапія та правильне харчування – спеціально розроблені меню для підтримки здоров'я та покращення самопочуття;
- екологічний відпочинок – йога, медитації, прогулянки на природі, скандинавська хода (рис. 4.1).

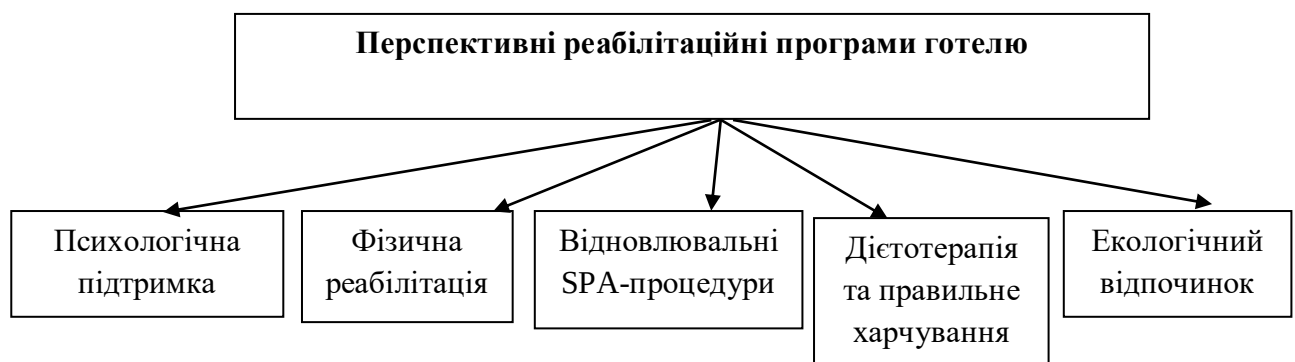

Рис. 4.1. Перспективні реабілітаційні програми готелю

1. Психологічна підтримка. Одним із важливих аспектів сучасного гостинного бізнесу є забезпечення не лише фізичного, але й психологічного комфорту гостей. У період кризи, підвищеного стресу та після важких життєвих подій особливо зростає потреба у професійній підтримці. У зв'язку з цим готель «GOLDEN LION & SPA» може започаткувати спеціальну програму психологічної реабілітації, яка включає *сеанси з психологами, арт-терапію та групові тренінги.*

Сеанси з професійними психологами. Індивідуальні консультації з кваліфікованими психологами допоможуть гостям впоратися з емоційним вигоранням, тривожністю, депресивними станами та посттравматичними розладами.

Основні напрямки роботи психологів:

- зняття стресу та тривожності;
- допомога у переживанні втрати чи складних життєвих ситуацій;
- робота з посттравматичним синдромом;
- покращення емоційного стану та підвищення впевненості у собі.

Сеанси можуть бути як одноразовими, так і курсами для глибшого опрацювання проблем. Гості матимуть змогу проходити консультації у комфортній атмосфері, що сприятиме розслабленню та відновленню психологічної рівноваги.

Арт-терапія. Арт-терапія є одним із ефективних методів зняття стресу та покращення психологічного стану. Вона допомагає висловити емоції через творчість і гармонізує внутрішній стан людини.

Види арт-терапії, які можна запропонувати у готелі:

- малювання (з використанням фарб, пастелі, глини) – допомагає відволіктися від негативних думок і сконцентруватися на творчому процесі;
- ліплення з глини – сприяє самовираженню та розвитку тактильних відчуттів, що позитивно впливає на нервову систему;
- музична терапія – прослуховування та створення музики допомагає стабілізувати емоційний стан;
- мандалотерапія – розфарбовування мандал допомагає знизити рівень тривожності та розвинути концентрацію уваги;
- заняття арт-терапією проводитимуться у вигляді індивідуальних та групових сесій, що дозволить кожному знайти найбільш зручний формат.

Групові тренінги. Групові тренінги спрямовані на формування навичок боротьби із стресом, самопізнання та покращення комунікаційних здібностей.

Основні види тренінгів:

- антистресові практики – методи боротьби зі стресом та підвищення стійкості до негативних факторів;
- медитації та техніки дихання – навчання правильному диханню для швидкого заспокоєння нервової системи;

- соціальна адаптація – тренінги для людей, які пережили складні обставини (військові, вимушені переселенці, люди після втрати близьких);
- підвищення впевненості у собі – розвиток позитивного мислення та усвідомлення власних можливостей.

Групові тренінги проводитимуться у зручних приміщеннях готелю з використанням інтерактивних методик та індивідуального підходу до кожного учасника.

Впровадження програми психологічної підтримки дозволить «GOLDEN LION & SPA» не тільки підвищити рівень сервісу, а й відкрити нові можливості для залучення клієнтів, зокрема тих, хто потребує психологічної реабілітації. Це зробить готель не просто місцем відпочинку, а справжнім центром емоційного відновлення та підтримки.

2. Фізична реабілітація. Фізична реабілітація є важливим елементом відновлення організму після травм, хвороб або тривалого стресового навантаження. Сучасний готельний бізнес може значно розширити свою діяльність, пропонуючи гостям спеціалізовані реабілітаційні програми.

Готель «GOLDEN LION & SPA» має унікальну можливість інтегрувати фізичну реабілітацію у свої послуги, забезпечуючи клієнтам не лише комфортний відпочинок, а й ефективне відновлення здоров'я.

Фізична реабілітація передбачає комплексний підхід до відновлення рухової активності, зміцнення м'язів та покращення загального самопочуття.

Основні методи, які можуть бути впроваджені у «GOLDEN LION & SPA», включають:

- лікувальна фізкультура (ЛФК); ЛФК – це комплекс спеціально розроблених вправ, які сприяють відновленню рухової активності, зменшенню болю та покращенню координації рухів.

Основні методи:

- індивідуальні та групові заняття під керівництвом кваліфікованих реабілітологів;
- гімнастика для відновлення після травм та операцій;

- вправи для покращення гнучкості та зміцнення суглобів;
- комплекс тренувань для людей з обмеженою рухливістю.

Кінезіотерапія. Кінезіотерапія – метод відновлення рухових функцій через активні та пасивні вправи. Це ефективний спосіб покращити роботу м'язів, суглобів і зв'язок.

Основні напрями:

- використання спеціального обладнання для дозованих фізичних навантажень;
- відновлювальна терапія після перенесених захворювань опорно-рухового апарату;
- робота з балансом, стабільністю та правильною поставою;
- вправи з еластичними стрічками, фітнес-м'ячами, тренажерами.

Гідротерапія (водна реабілітація). Водні процедури мають значний лікувальний ефект, оскільки зменшують навантаження на суглоби та сприяють загальному розслабленню тіла.

Основні методи:

- аквааеробіка – м'які фізичні вправи у воді для поліпшення кровообігу та зменшення болю;
- терапевтичне плавання – допомагає зміцнити м'язи без зайвого навантаження на суглоби;
- контрастний душ та ванни з мінералами – сприяють покращенню обміну речовин та загальному тонусу організму;
- масаж та мануальна терапія.

Масаж є невід'ємною частиною фізичної реабілітації, адже сприяє покращенню кровообігу, зменшенню м'язової напруги та відновленню організму.

Види масажу: класичний лікувальний масаж – допомагає зняти напругу та стимулює циркуляцію крові; глибокотканинний масаж – для людей, які страждають від хронічних м'язових болів; спортивний масаж – використовується для відновлення після фізичних навантажень;

рефлексотерапія – вплив на біологічно активні точки для покращення загального стану.

Фізіотерапевтичні процедури. Фізіотерапія спрямована на стимуляцію природних процесів відновлення організму за допомогою фізичних факторів.

Методи фізіотерапії:

- *електротерапія* – використання слабких електричних імпульсів для зняття болю та стимуляції м'язової тканини;
- *магнітотерапія* – сприяє поліпшенню кровообігу та прискоренню загоєння тканин;
- *ультразвукова терапія* – ефективна для лікування запальних процесів та зняття набряків;
- *лазеротерапія* – прискорює регенерацію клітин та зменшує больові відчуття.

Реабілітація опорно-рухового апарату. Відновлення після травм, переломів, операцій та захворювань кісток і суглобів потребує спеціального підходу.

Основні методи: використання спеціальних ортопедичних тренажерів; розробка індивідуальних програм реабілітації; вправи для покращення мобільності суглобів; робота з розтяжкою та постуральними тренуваннями.

Дихальні вправи та релаксаційні техніки. Дихальні практики є важливими для людей із захворюваннями дихальної системи, а також для тих, хто переживає сильний стрес. Методи: практики глибокого дихання для зняття тривожності; використання методики йогівського дихання для покращення вентиляції легень;

поєднання дихальних вправ із медитацією та релаксацією.

Інтеграція фізичної реабілітації у діяльність готелю

Для успішного впровадження фізичних реабілітаційних програм «GOLDEN LION & SPA» необхідно:

- облаштувати спеціальні зали для занять ЛФК та кінезіотерапії;
- організувати басейн із підігрівом та масажними водяними струменями;

- запросити професійних реабілітологів, масажистів та фізіотерапевтів;
- розробити індивідуальні та групові програми відновлення;
- співпрацювати з медичними установами для комплексного підходу до реабілітації.

Отже, фізична реабілітація – це не лише спосіб відновлення здоров'я, а й ефективний бізнес-напрямок, який дозволить готелю розширити спектр послуг, залучити нових клієнтів та підвищити рівень лояльності гостей. Впровадження сучасних методик реабілітації дозволить «GOLDEN LION & SPA» стати провідним оздоровчим комплексом, який поєднує комфортний відпочинок із якісним відновленням організму.

3. Відновлювальні SPA-процедури. Сучасний готельний бізнес все більше орієнтується на концепцію wellness & SPA, що включає комплекс заходів для відновлення фізичного та емоційного стану гостей. Відновлювальні SPA-процедури є одним із ключових напрямків «GOLDEN LION & SPA», який допомагає клієнтам не лише розслабитися, а й значно покращити своє здоров'я.

Основні напрямки SPA-процедур: відновлювальні SPA-процедури охоплюють широкий спектр послуг, спрямованих на зняття стресу, покращення кровообігу, глибоку релаксацію та догляд за тілом.

Основні категорії процедур, які можуть бути запропоновані гостям «GOLDEN LION & SPA»:

- гідротерапія – цілюща сила води. Вода здавна вважається джерелом здоров'я та енергії. Гідротерапія сприяє нормалізації кровообігу, зниженню м'язової напруги та виведенню токсинів з організму. У «GOLDEN LION & SPA» можна запропонувати:

- контрастний душ – сприяє зміцненню судин та покращенню загального тонуусу організму;

- гідромасажні ванни – розслаблюють м'язи, знімають втому та активізують метаболічні процеси;

- перлинні ванни – ніжні бульбашки масажують шкіру, покращують мікроциркуляцію та сприяють омолодженню;

- ванни з мінеральними солями та аромамаслами – сприяють розслабленню, покращенню сну та зняттю стресу;

- лікувальні масажі;

- термальні процедури та сауни. Теплові процедури сприяють детоксикації, покращенню обміну речовин та зміцненню імунітету. «GOLDEN LION & SPA» може запропонувати: фінську сауну – ідеальний спосіб очищення організму; інфрачервону сауну – м'яке прогрівання тканин, що сприяє розслабленню та детоксикації; римську парну – м'який вплив пари сприяє очищенню шкіри та розслабленню м'язів; соляні кімнати – вдихання мікрочастинок солі допомагає очищати легені та покращувати дихальну систему;

- обгортання для відновлення тіла. Обгортання використовуються для догляду за шкірою, зменшення стресу та покращення тону тіла.

Найпопулярніші види обгортань: грязьові обгортання; шоколадні обгортання; водоростеві обгортання; медові обгортання – глибоко живлять шкіру та допомагають боротися зі стресом.

Ароматерапія та релаксаційні практики. Ароматерапія використовується для відновлення психологічного комфорту та емоційного балансу. У «GOLDEN LION & SPA» можуть бути запропоновані: сеанси з ароматичними лампами; індивідуальний підбір ефірних масел – для підвищення тону, покращення сну або боротьби з депресією; медитативні SPA-сеанси – поєднання ароматерапії, музичної терапії та м'якого масажу.

Інтеграція SPA-процедур у діяльність готелю

Для успішного розвитку SPA-напрямку «GOLDEN LION & SPA» слід:

- облаштувати сучасні SPA-зони з комфортними масажними кабінетами, термальними зонами, басейнами та зонами релаксації;

- залучити професійних масажистів, косметологів та SPA-терапевтів;

- використовувати натуральні засоби для процедур (ефірні масла, мінеральні солі, натуральні глини тощо); розробити спеціальні пакети SPA-програм для гостей (наприклад, «Релакс-вікенд», «Оздоровчий курс»,

«Антистрес-програма»); створити систему лояльності для постійних клієнтів, що дозволить підвищити їхню зацікавленість у повторних візитах.

Відновлювальні SPA-процедури – це не лише можливість для релаксації, а й ефективний інструмент для покращення здоров'я та психологічного стану гостей. Інтеграція цих послуг у діяльність «GOLDEN LION & SPA» дозволить залучити нових клієнтів, підвищити рівень обслуговування та створити унікальний готельний продукт, який відповідатиме сучасним тенденціям wellness-індустрії.

4. Дієтотерапія та правильне харчування. Правильне харчування є одним із ключових аспектів здорового способу життя. Саме тому все більше людей звертають увагу на якість їжі, її баланс та користь для організму.

«GOLDEN LION & SPA» може запропонувати своїм гостям унікальні програми дієтотерапії, які спрямовані на покращення здоров'я, підвищення рівня енергії та запобігання розвитку хронічних захворювань.

Дієтотерапія передбачає не просто споживання здорової їжі, а й індивідуальний підхід до кожного гостя, враховуючи його потреби та стан здоров'я. Основними принципами дієтотерапії є:

- баланс білків, жирів і вуглеводів – створення оптимального раціону для забезпечення організму всіма необхідними поживними речовинами;
- використання органічних продуктів – натуральні, екологічно чисті продукти без хімічних домішок та консервантів;
- різноманітність страв – включення в меню страв із суперфудами, свіжими овочами та фруктами, натуральними ферментованими продуктами;
- персоналізований підхід – розробка меню для кожного гостя з урахуванням його індивідуальних потреб (вегетаріанське, безглютенове, діабетичне харчування тощо);
- сезонність продуктів – використання місцевих сезонних продуктів для збереження максимальної кількості вітамінів і мінералів.

Основні напрями дієтотерапії в «GOLDEN LION & SPA»:

Індивідуальні консультації з дієтологом. Гості матимуть можливість отримати консультацію від професійного дієтолога, який допоможе визначити їх харчові потреби, розробити індивідуальне меню та дати рекомендації щодо здорового способу життя.

Основні аспекти консультацій: оцінка поточного раціону та визначення можливих дефіцитів поживних речовин; підбір оптимального меню залежно від стану здоров'я та рівня фізичної активності; рекомендації щодо правильного поєднання продуктів для кращого засвоєння корисних речовин; створення детального плану харчування для досягнення індивідуальних цілей (схуднення, набір маси, детокс-програма).

Програми здорового харчування. У «GOLDEN LION & SPA» гості зможуть обрати програму харчування, яка найкраще відповідатиме їх потребам: детокс-програми – спрямовані на очищення організму від токсинів, включають легкі страви з високим вмістом антиоксидантів; програми для схуднення – раціон із низьким вмістом калорій, багатий на клітковину та білки, що сприяє зниженню ваги без шкоди для здоров'я; спортивне харчування – збалансоване меню для людей, які активно займаються спортом і потребують додаткової енергії; антистрес-харчування – продукти, багаті на магній, вітаміни групи В та омега-3, що допомагають боротися зі стресом; харчування для зміцнення імунітету – страви, які містять велику кількість вітамінів, мікроелементів і пробіотиків для підтримки здоров'я.

Органічне та екологічне харчування. «GOLDEN LION & SPA» підтримує концепцію здорового харчування, використовуючи лише екологічно чисті продукти: органічні овочі та фрукти від місцевих фермерів; натуральне м'ясо та риба без гормонів і антибіотиків; домашні молочні продукти з мінімальною обробкою; виключення рафінованих цукрів та шкідливих трансжирів із раціону.

Функціональні напої та вітамінізоване меню. Окрім збалансованого харчування, гостям будуть запропоновані спеціальні напої, що покращують обмін речовин та надають енергію:

- свіжі соки та смузі із суперфудами (чіа, спіруліна, імбир, куркума);

чайні церемонії з натуральними трав'яними настоями для релаксації та очищення організму; протеїнові коктейлі для відновлення після фізичних навантажень; детокс-води з лимоном, м'ятою, огірком для очищення організму.

Майстер-класи з правильного харчування. Для гостей, які бажають навчитися готувати корисні страви, «GOLDEN LION & SPA» може організовувати майстер-класи з приготування здорової їжі: «Як приготувати корисні десерти без цукру»; «Веганські та вегетаріанські страви – різноманіття смаків без шкоди для здоров'я»; «Домашні ферментовані продукти для покращення травлення», «Основи інтуїтивного харчування – як правильно формувати свій раціон».

Інтеграція дієтотерапії у діяльність готелю

Щоб забезпечити успішне впровадження програм здорового харчування, «GOLDEN LION & SPA» може:

- створити спеціалізоване «екологічне меню» у ресторані для всіх гостей;
- впровадити персоналізовані програми харчування для клієнтів, які проходять реабілітацію або бажають змінити свій раціон;
- запросити професійних дієтологів та нутриціологів для консультацій та складання меню;
- розширити асортимент органічних продуктів та натуральних напоїв у ресторані;
- запровадити систему харчування для клієнтів SPA-програм (детокс, омолодження, релакс-харчування).

Дієтотерапія та правильне харчування є важливими компонентами оздоровчого відпочинку, які допомагають не тільки покращити фізичний стан, а й підвищити рівень енергії та життєдіяльності гостей. Інтеграція таких програм у діяльність «GOLDEN LION & SPA» дозволить створити унікальну атмосферу турботи про здоров'я клієнтів, зробити готель привабливим для прихильників здорового способу життя та підвищити його конкурентоспроможність на ринку wellness-послуг.

5. Екологічний відпочинок. У сучасному світі, де людина постійно перебуває у стані стресу та інформаційного перевантаження, екологічний відпочинок стає все більш популярним. Він дозволяє не лише відновити сили, а й гармонійно поєднати відпочинок із природою, сприяючи оздоровленню та покращенню психологічного стану.

«GOLDEN LION & SPA», розташований серед мальовничих соснових лісів, пропонує унікальні програми екологічного відпочинку, що сприяють повному фізичному та емоційному перезавантаженню гостей.

Основні принципи екологічного відпочинку в «GOLDEN LION & SPA»

Екологічний відпочинок передбачає мінімальне втручання у навколишнє середовище, використання природних ресурсів без їх виснаження та створення умов для гармонійного взаємозв'язку людини та природи. Основні принципи, якими керується «GOLDEN LION & SPA»:

- збереження природного середовища – дотримання екологічних норм та використання природних матеріалів у будівництві території;
- розвиток екотуризму – популяризація активного відпочинку на природі без шкоди для довкілля;
- використання екологічних технологій – застосування енергоефективних рішень, альтернативних джерел енергії та систем збереження водних ресурсів;
- органічне харчування – забезпечення гостей продуктами місцевого походження без шкідливих домішок;
- психологічна рівновага та детокс – створення простору для відпочинку від міського шуму, цифрового навантаження та стресу.

Основні напрями екологічного відпочинку в «GOLDEN LION & SPA»:

- лісові прогулянки та скандинавська хода;
- прогулянки на свіжому повітрі серед соснового лісу мають надзвичайно позитивний вплив на здоров'я;
- зміцнення імунної системи завдяки фітонцидам, які виділяють хвойні дерева;
- покращення роботи серцево-судинної системи;

- відновлення психоемоційного балансу та зниження рівня стресу;
- поліпшення роботи легенів завдяки чистому повітрю;
- скандинавська хода допомагає активізувати всі групи м'язів та сприяє зниженню навантаження на суглоби.

Медитація та йога на природі. Практики медитації та йоги в екологічно чистій зоні сприяють відновленню внутрішньої гармонії та загального оздоровлення організму: ранкові йога-сесії на свіжому повітрі для заряджання енергією на весь день; дихальні практики для зниження рівня тривожності та покращення концентрації; вечірні медитації для емоційного розвантаження та міцного сну; використання природних елементів (дерева, каміння, води) для глибшого занурення у процес релаксації.

Купання у природних водоймах та басейнах з натуральною фільтрацією. Вода має унікальні відновлювальні властивості, тому в «GOLDEN LION & SPA» створені умови для купання у максимально природному середовищі:

- купання у чистих природних водоймах з безпечними зонами для плавання;
- басейни з натуральною фільтрацією води без використання агресивних хімічних речовин;
- процедури контрастного занурення для стимуляції імунної системи та загартування;
- гідротерапія у відкритому повітрі для максимального релаксу.

Відпочинок у еко-будиночках. Готель пропонує гостям розміщення в еко-будиночках, які:

- виконані з натурального дерева без використання токсичних матеріалів;
- оснащені енергоефективними системами обігріву та освітлення;
- забезпечують максимальну звукоізоляцію для створення атмосфери спокою;
- гармонійно інтегровані у природний ландшафт, не порушуючи екосистему регіону.

Інтеграція екологічного відпочинку у діяльність готелю

Для ефективного впровадження концепції екологічного відпочинку «GOLDEN LION & SPA» може:

- створити спеціалізовані еко-зони для медитацій, йоги та релаксу;
- запровадити програму «Digital Detox», що дозволить гостям повністю відмовитися від гаджетів на час відпочинку;
- використовувати екологічно чисті матеріали для облаштування номерів та рекреаційних зон;
- запропонувати спеціальні пакети екологічного відпочинку, які включатимуть проживання, харчування та активності на природі;
- співпрацювати з екологічними організаціями для проведення просвітницьких заходів.

Екологічний відпочинок – це не просто тренд, а необхідність у сучасному світі. Завдяки розташуванню серед мальовничої природи та впровадженню екологічно чистих технологій, «GOLDEN LION & SPA» має всі можливості стати лідером у сфері еко-туризму.

Запропоновані програми дозволять гостям не лише насолодитися красою природи, а й відчути її цілющу силу, зберігаючи гармонію між людиною та навколишнім світом.

Для успішного запуску програм реабілітації готелю необхідно:

- адаптувати інфраструктуру (оснащення медичних кабінетів, просторів для релаксації);
- залучити фахівців (психологів, реабілітологів, інструкторів з лікувальної фізкультури);
- співпрацювати з медичними та реабілітаційними центрами;
- проводити інформаційні кампанії та рекламні заходи для залучення клієнтів (рис. 4.2).

Рис. 4.2. Інтеграція програм у діяльність готелю

Реабілітаційні програми – це перспективний напрямок для розвитку готельного бізнесу, що відповідає сучасним суспільним викликам. Їх впровадження дозволяє готелям не тільки отримати нові прибутки, а й сприяти оздоровленню нації, підтримуючи тих, хто цього найбільше потребує. З огляду на сучасну ситуацію в Україні, такі ініціативи можуть стати важливим внеском у соціальну адаптацію та покращення якості життя громадян.

4.2. Економічна ефективність запропонованих програм

1. Економічна ефективність програми «Психологічна підтримка», яка описана у пункті 4.1 розрахована у таблиці 4.1.

Таблиця 4.1

Розрахунок витрат та прибутку за 2025-2030 роки

Рік	Витрати на впровадження програми (тис. грн)	Очікуваний прибуток (тис. грн)	Чистий прибуток (тис. грн)
2025 р.	500	800	300
2026 р.	450	1 000	550
2027 р.	400	1 200	800
2028 р.	350	1 400	1 050
2029 р.	300	1 600	1 300
2030 р.	250	1 800	1 550

Згідно з наведеними розрахунками, інвестиції у програму «Психологічна підтримка» окупляться вже за перші два роки. Початкові витрати включають оплату професійних психологів, створення спеціальних зон для консультацій, закупівлю необхідного обладнання для арт-терапії та тренінгів.

Протягом 2025-2030 років очікується стабільне зростання прибутку завдяки:

- збільшенню попиту на психологічну підтримку серед клієнтів;
- розширенню спектру послуг (індивідуальні консультації, групові тренінги, арт-терапія);
- залученню корпоративних клієнтів та організації спеціалізованих програм відпочинку.

Очікується, що до 2030 року чистий прибуток від програми досягне **1,55 млн. грн. на рік**, що зробить її однією з найбільш рентабельних ініціатив у рамках «GOLDEN LION & SPA».

Екологічний відпочинок – це не просто тренд, а необхідність у сучасному світі. Завдяки розташуванню серед мальовничої природи та впровадженню екологічно чистих технологій, «GOLDEN LION & SPA» має всі можливості стати лідером у сфері еко-туризму.

Запропоновані програми дозволять гостям не лише насолодитися красою природи, а й відчути її цілющу силу, зберігаючи гармонію між людиною та навколишнім світом.

2. Економічна ефективність програми «Фізична реабілітація» яка описана у пункті 4.1 розрахована у таблиці 4.2.

Таблиця 4.2

Розрахунок витрат та прибутку за 2025-2030 роки

Рік	Витрати на впровадження програми (тис. грн)	Очікуваний прибуток (тис. грн)	Чистий прибуток (тис. грн)
2025 р.	600	900	300
2026 р.	550	1 200	650
2027 р.	500	1 500	1 000
2028 р.	450	1 800	1 350
2029 р.	400	2 100	1 700
2030 р.	350	2 400	2 050

Програма «Фізична реабілітація» вимагає початкових інвестицій у закупівлю сучасного обладнання, облаштування реабілітаційних зон та наймання кваліфікованих спеціалістів. Незважаючи на значні стартові витрати, очікується стабільне зростання прибутку завдяки:

- підвищенню попиту на реабілітаційні послуги серед клієнтів, зокрема ветеранів, спортсменів та людей після хвороб;
- розширенню спектру послуг (кінезіотерапія, масаж, водна терапія, ЛФК);
- залученню страхових компаній та корпоративних клієнтів.

Очікується, що до 2030 року чистий прибуток від програми складе **2,05 млн грн на рік**, що зробить її однією з найприбутковіших ініціатив у рамках «GOLDEN LION & SPA».

3. Економічна ефективність програми: «Відновлювальні SPA-процедури», яка описана у пункті 4.1 розрахована у таблиці 4.3.

Таблиця 4.3

Розрахунок витрат та прибутку за 2025-2030 роки

Рік	Витрати на впровадження програми (тис. грн)	Очікуваний прибуток (тис. грн)	Чистий прибуток (тис. грн)
2025 р.	700	1 100	400
2026 р.	650	1 400	750
2027 р.	600	1 800	1 200
2028 р.	550	2 200	1 650
2029 р.	500	2 600	2 100
2030 р.	450	3 000	2 550

Програма «Відновлювальні SPA-процедури» є однією з найбільш перспективних ініціатив «GOLDEN LION & SPA», оскільки попит на релакс-послуги та оздоровчі процедури зростає щороку. Початкові інвестиції включають:

- облаштування сучасних SPA-зон;
- закупівлю високотехнологічного обладнання (гідромасажні ванни, сауни, кріотерапевтичні камери);
- наймання професійних масажистів, косметологів і фізіотерапевтів;

- використання якісних косметичних засобів для процедур.

Очікується, що до 2030 року чистий прибуток від програми складе **2,55 млн. грн. на рік**, що зробить її однією з найбільш рентабельних послуг готелю. Зростання доходів зумовлене:

- збільшенням попиту на СПА-процедури;
- розширенням спектру послуг (антистресові програми, омолоджувальні процедури, wellness-курси);
- можливістю залучення міжнародних клієнтів через партнерські туристичні програми.

Таким чином, впровадження та розвиток SPA-програм не лише сприятиме покращенню сервісу, а й стане стабільним джерелом прибутку для «GOLDEN LION & SPA».

4. Економічна ефективність програми «Дієтотерапія та правильне харчування» яка описана у пункті 4.1 розрахована у таблиці 4.4.

Таблиця 4.4

Розрахунок витрат та прибутку за 2025-2030 роки

Рік	Витрати на впровадження програми (тис. грн)	Очікуваний прибуток (тис. грн)	Чистий прибуток (тис. грн)
2025 р.	500	900	400
2026 р.	450	1 200	750
2027 р.	400	1 600	1 200
2028 р.	350	2 000	1 650
2029 р.	300	2 400	2 100
2030 р.	250	2 800	2 550

Програма «Дієтотерапія та правильне харчування» є одним із найперспективніших напрямків для «GOLDEN LION & SPA», оскільки здорове харчування стає важливою складовою сучасного способу життя. Початкові інвестиції включають:

- розробку збалансованого меню за участю професійних дієтологів;
- закупівлю органічних та екологічно чистих продуктів;
- оснащення кухні сучасним обладнанням для приготування здорової їжі;
- навчання персоналу принципам дієтотерапії.

Очікується, що до 2030 року чистий прибуток від програми складе **2,55 млн грн на рік**, що робить її одним із ключових джерел доходу для готелю.

Основні фактори зростання прибутку:

- збільшення попиту на правильне харчування серед гостей;
- розширення меню та впровадження спеціальних програм (детокс-дієти, спортивне харчування, антистресове меню);
- залучення клієнтів через партнерські програми з фітнес-клубами, клініками здоров'я та wellness-центрами.

Таким чином, впровадження програми «Дієтотерапія та правильне харчування» дозволить «GOLDEN LION & SPA» не лише покращити сервіс для своїх гостей, а й стати лідером у сфері здорового харчування та wellness-послуг.

5. Економічна ефективність програми «Екологічний відпочинок» яка описана у пункті 4.1 розрахована у таблиці 4.5.

Таблиця 4.5

Розрахунок витрат та прибутку за 2025-2030 роки

Рік	Витрати на впровадження програми (тис. грн)	Очікуваний прибуток (тис. грн)	Чистий прибуток (тис. грн)
2025 р.	400	800	400
2026 р.	350	1 100	750
2027 р.	300	1 500	1 200
2028 р.	250	1 900	1 650
2029 р.	200	2 300	2 100
2030 р.	180	2 700	2 520

Програма «Екологічний відпочинок» стає дедалі популярнішою серед гостей, які прагнуть відпочивати в гармонії з природою, мінімізуючи свій вплив на довкілля. Початкові інвестиції у програму включають:

- облаштування екологічних маршрутів, зон для медитацій та релаксації;
- використання природних матеріалів для будівництва екологічних котеджів;
- створення зон без цифрових пристроїв для максимального відпочинку від інформаційного навантаження;

- впровадження програм «лісової терапії» та екскурсій у природні заповідники.

Очікується, що до 2030 року чистий прибуток від програми складе **2,52 млн грн на рік**, що зробить її одним із провідних напрямків «GOLDEN LION & SPA».

Основні фактори зростання прибутку:

- зростання попиту на екологічний та стійкий туризм;
- підвищення інтересу до здорового способу життя серед відпочивальників;
- розширення пропозиції послуг (йога на природі, медитації, екологічні тури, digital detox);
- залучення міжнародних туристів, які активно підтримують концепцію сталого туризму.

Таким чином, програма «Екологічний відпочинок» не лише забезпечить додатковий дохід для готелю, а й дозволить зміцнити його репутацію як екологічно відповідального закладу, що дбає про довкілля та гармонійний відпочинок своїх гостей.

ВИСНОВКИ

Готель «Golden Lion & SPA» знаходиться за адресою: Рівненська обл, Дубенський р-н, с. Смига, вул. Дубенська, 4а.

Готель поєднує сучасний дизайн із натуральними матеріалами та дерев'яними елементами, розташований у мальовничій місцевості серед вікових сосен, що створює ідеальні умови для спокійного відпочинку та оздоровлення.

Завдяки чистому повітрю, наповненому природними фітонцидами, гості можуть насолоджуватися релаксацією, гармонією з природою та покращенням самопочуття.

Комплекс пропонує два готелі різного класу. Готель 1 виконаний із зруба та вміщує 5 номерів різного ступеня комфортності.

Готель 2 виконаний у сучасному дизайнерському стилі в поєднанні з матеріалами з натурального дерева, вміщує 9 вишуканих номерів різних категорій. Також комплекс пропонує відчутти справжній сімейний затишок у будиночках для відпочинку, вони оточені древнім сосновим лісом. Готель завжди має 100 відсоткову заповнюваність.

У 2022 році рівень заповнюваності готелю не знизився, а залишався стабільним або навіть зростав. Це пояснюється тим, що внаслідок війни значна кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) шукала тимчасове житло, і готель надав їм можливість проживання. Завдяки ініціативі директора, який ухвалив рішення безкоштовно розміщувати людей, заклад не лише зберіг свою заповнюваність, але й виконав важливу соціальну місію, надаючи підтримку тим, хто цього найбільше потребував.

Крім надання житла, готель організував безкоштовне харчування для мешканців. Кухня готелю працювала у посиленому режимі, забезпечуючи людей гарячими обідами та іншими необхідними продуктами. Також було організовано доставку гуманітарної допомоги: одягу, медикаментів, засобів гігієни та інших речей першої необхідності.

Готель активно співпрацював із благодійними фондами та волонтерськими групами. Спільними зусиллями вдалося забезпечити ефективну підтримку людям, які потребували допомоги. Конференц-зал готелю були переобладнані під волонтерський центр, де сортували та розподіляли допомогу.

Організаційна структура готелю «Golden Lion & SPA» є ретельно продуманою, ефективною та досконалою. Вона забезпечує чіткий розподіл обов'язків, ефективне управління ресурсами та найвищий рівень обслуговування гостей. Кожен підрозділ працює синхронізовано, що гарантує бездоганну роботу всіх сервісів.

Готель «Golden Lion & SPA» є одним із лідерів у сфері екологічної відповідальності та сталого розвитку, впроваджуючи інноваційні підходи до збереження довкілля та стійкого розвитку. У сучасному світі екологічна відповідальність є не просто трендом, а необхідністю, що визначає конкурентоспроможність бізнесу, особливо в сфері гостинності.

Сучасні споживачі все частіше обирають готелі, які демонструють відповідальне ставлення до природи. Гості цінують екологічно чисті умови проживання, натуральні матеріали та страви з органічних продуктів. Крім того, державні регуляції у сфері екології стають все жорсткішими, що змушує бізнес адаптуватися до нових стандартів.

Екологічна політика готелю «Golden Lion & SPA» не лише зменшує негативний вплив на довкілля, а й дозволяє скоротити витрати завдяки енергоефективним технологіям та ресурсозбереженню. Наприклад, сонячні панелі значно знижують витрати на електроенергію, а системи повторного використання води допомагають економити ресурси.

Впровадження екологічних технологій стає ключовою перевагою «Golden Lion Hotels» на ринку ГРГ. Готель пропонує органічну кухню, використовуючи місцеві фермерські продукти, що не лише забезпечує якість харчування, а й підтримує розвиток регіону.

Зарядні станції для електромобілів, надання електро-велосипедів та впровадження біорозкладних матеріалів підвищують рівень привабливості готелю для свідомих споживачів. Це сприяє залученню як сімейних гостей, так і корпоративних клієнтів, які цінують екологічні ініціативи та прагнуть підтримувати сталий розвиток.

У перспективі заплановано розширення комплексу – зведення додаткових екологічних котеджів, які будуть відповідати всім сучасним стандартам екологічності та комфорту. Завдяки поєднанню природи, передових екологічних рішень та високого рівня сервісу, готель залишається одним із лідерів у сфері екологічного відпочинку регіону.

Екологічна стратегія «Golden Lion & SPA» є не лише сучасним трендом, а й важливою конкурентною перевагою. Вона забезпечує готелю стабільний попит, позитивний імідж та економічну ефективність.

Впровадження зелених технологій дозволяє не лише зменшити вплив на навколишнє середовище, а й залучити нову аудиторію гостей, для яких відповідальне ставлення до природи є визначальним фактором вибору місця проживання.

Для «Golden Lion & SPA» було проведено PESTLE-аналіз, який дозволив ідентифікувати ризики, визначити перспективні можливості та сприяти зміцненню довгострокової конкурентоспроможності закладу.

PESTLE-аналіз дозволяє готелю своєчасно реагувати на зовнішні виклики та використовувати можливості для розвитку.

«Golden Lion & SPA» функціонує у складних умовах війни, що впливає на всі аспекти бізнесу – від безпеки до економічної стабільності. Проте правильна адаптація до змін, використання технологічних інновацій, залучення нових клієнтських сегментів та екологічна відповідальність можуть допомогти готелю не лише вижити, а й розвиватися навіть у кризовий період.

Сьогодні багато людей потребують професійної допомоги у сфері фізичного та психологічного відновлення. Це стосується як військових, які повертаються із зони бойових дій, так і цивільних осіб, що переживають наслідки стресу та емоційного вигорання. Готель може створювати спеціалізовані програми реабілітації, які включають фізіотерапію, масаж, психотерапевтичні сесії та різноманітні SPA-процедури.

Запровадження програм реабілітації не лише відповідає соціальним запитам, а й має значний економічний потенціал. Такі програми у готелі «Golden Lion & SPA» дозволять:

- залучити новий сегмент клієнтів, включаючи військовослужбовців, ветеранів, людей, які відновлюються після травм та захворювань;
- збільшити середній чек завдяки розширенню спектру послуг;
- створити унікальну конкурентну перевагу перед іншими готелями;
- отримати додаткове фінансування через співпрацю з державними та благодійними фондами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова А.Г., Пушка О.С., Мирошник Ю.А. Дослідження конкурентної стратегії готельного господарства в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-53>.
2. Абрамова А. Г., Мирошник Ю. А. Еко-тренд в сфері гостинності: економічні та соціальні аспекти. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7904>.
3. Басюк Д.І., Мельник Д.О., Маршаленко М.П. Комплексний підхід до оцінки якості послуг готельних підприємств. *Економіка та держава*. *Економічна наука*. № 3, 2019. С. 30–33. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.3.30.
4. Безручко Л., Білоус С., Філь М. Готельне господарство України в умовах війни: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-43>.
5. Безуглий І.В. Інноваційна основа формування національних готельних мереж України. *Глобальні та національні проблеми економіки*. *Економіка та управління національним господарством*. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. 2018. Випуск 22. С. 136–141. URL: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/27.pdf>.
6. Бардаш С., Черниш Д. Сутність екологічного туризму та його зміни в умовах сталого розвитку. *Scientific Collection «InterConf»*, 2023. (152), С.482– 488.
7. Інноваційні технології у готельному господарстві : навч. посіб. / Н. М. Влащенко. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 150 с.
8. Глобальні цілі сталого розвитку 2030. URL: <https://www.ecolabel.org.ua/images/page/globalni-tsili-stalogo-rozvytku.pdf> (дата звернення: 23.03.2025).

9. Дубовіч І. А., Фомічева Т.Є. Сучасні теоретико-методичні та практичні проблеми розвитку екологічного туризму в Україні. *Вісник ХДУ. Серія Економічні науки*. 2019. № 33. С.162-165. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2019-33-31>.
10. Давиденко І. В. Глемпінг як перспективна форма розвитку екотуризму. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2017. Вип. 26(1). С. 10-13.
11. Довгаль Г.В. Сучасні тенденції розвитку світового готельного бізнесу. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. Вип. 9, 2019. С. 190–196. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310B9513B2019B9B23>.
12. Долга Г.В., Хитрова О.А. Управління готельним господарством у кризових умовах: реалії сьогодення та світовий досвід. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. Випуск 41, 2022. С. 32–36. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-41-6>.
13. ЕкоЗагроза. Офіційний ресурс Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: <https://ecozagroza.gov.ua/> (дата звернення: 18.03.2025).
14. Ільницька-Гикавчук Г. Сучасний стан і перспективи розвитку готельних мереж в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022, № 6, Том 2. С. 26–29. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/01/2022-312-62-04.pdf>.
15. Жила І. А. Впровадження енергозберігаючих технологій в Україні. *Новітні технології у науковій діяльності і навчальному процесі: зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих учених 18-19 берез. 2021 р. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка». 2021. С. 73-74.*

16. Загородня Т. С. Особливості еко-стартапів в Україні. *Підвищення ефективності діяльності підприємств харчової та переробної галузей АПК*: Матеріали ІХ Всеукраїнської наук.-практ. конф., 18-19 листопада 2020 р. Київ : НУХТ, 2020. С. 19-20.
17. «Зелені» інвестиції у сталому розвитку: світовий досвід та український контекст: аналітична доповідь. Київ. 2019. 315 с. URL: http://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_ZELEN_INVEST.pdf (дата звернення: 15.03.2025).
18. Замула І. В., Травін В. В. Післявоєнний розвиток екотуризму в Україні: вітчизняний і міжнародний досвід. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 2. С. 10-17.
19. Захарова А. Нове життя для пластику. Як українські та світові бренди рятують світ від сміття. Веб-сайт Shotam.info. URL: <https://shotam.info/nove-zhyttia-dlia-plastyku-yak-ukrainski-ta-svitovi-brendy-riatuiut-svit-vid-smittia/> (дата звернення: 11.02.2025).
20. Карпова В. Готельний бізнес: організаційні моменти. *Ліга: Закон*. 2023. URL: https://bz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/BZ008211.
21. Кирилюк І. М. Інклюзивний туризм як вид реабілітації для людей з особливими потребами. Туризм і гостинність: стан, проблеми, перспективи : матер. VI Міжнар. наук.-практ. конф. (18 жовтня 2021 р., м. Черкаси). Черкаси : Вид-ць Юлія Чабаненко, 2021. С. 22–25.
22. Кирилюк І. М. Роль інновацій у розвитку готельно-ресторанного бізнесу. Збірник тез доповідей І Всеукраїнської науково-практичної Інтернет- конференції «*Стратегічні перспективи готельно-ресторанного бізнесу в Україні: досвід, проблеми та інновації*» (14-15 лютого 2019 року).
23. Красномовець В. А., Капліна Т.В. Інновації в системі розвитку підприємств готельного господарства. *Підприємництво та інновації*. 2021. № 16. С. 63–66. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/16.10>.

24. Круль Г., Заячук О. Організація і технологія надання послуг гостинності : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 488 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/>.
25. Кирилюк І. М., Нещадим Л. М., Благополучна А. Г. Діджиталізація як основний фактор розвитку індустрії гостинності в умовах сучасних викликів. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий журнал*. Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 2022. Вип. 18. Т. 2. С.217–231. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.18.217-231>
26. Кирилюк І. М., Чвертко Л. А. Безпекові аспекти розвитку туризму в умовах пандемії COVID-19. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2021. Вип. 17. Т.2. С.178–189. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.17.178-189>.
27. Кирилюк І. М., Чвертко Л. А. Волонтерський туризм як інструмент соціальної інтеграції вимушено переміщених осіб під час російського воєнного вторгнення. *Економічні горизонти*. Випуск 1 (23). 2023. С. 80-91. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.1\(23\).2023.273362](https://doi.org/10.31499/2616-5236.1(23).2023.273362).
28. Карпенко Н.М. Туризм у контексті сталого розвитку та екологічної модернізації. *Модернізація туризмознавства: теорія і практика партнерства* : монографія / [колектив авторів] ; за заг. ред. Г. П. Скліяра. Полтава : ПУЕТ, 2015. С. 113-117.
29. Кобищан Г.Д., Басова Ю.О., Губа Л.М., Ткаченко А.С. Особливості екологічної стандартизації й сертифікації мийних засобів. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. №2 (295). С. 7-16.
30. Корбут М. Б, Давидова І. В. Оцінка готовності населення до компостування органічних відходів в побутових умовах. *Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування* : збірник матеріалів VI Міжнар. молодіжний конгрес. Львів: (ЗУКІЦ), ТзОВ, 2021. С. 249-250.

31. Лібанова Е., Позняк О., Цимбал О. Масштаби та наслідки вимушеної міграції населення України внаслідок збройної агресії Російської Федерації. *Демографія та соціальна економіка*. 2022. №48(2). С. 37–57. DOI: <https://doi.org/10.15407/dse2022.02.037>.
32. Лісовський С.А. Основи сталого (збалансованого) економічного, соціального, екологічного розвитку. Монографія. Житомир: «Полісся». 2007. 108 с.
33. Мельник І.М., Полотай Б.Я. Особливості формування якості готельних послуг в Україні. *Причорноморські економічні студії*. Випуск 45. 2019. С. 185–189. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.45-34>.
34. Мирошник Ю.А. Аналіз світового досвіду організації luxury послуг в 5* готелях. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.6.155>.
35. Марушевський Г. Б., Хікман Д. «Зелений» бізнес для малих і середніх підприємств: посібник. Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст». Київ. 2017. 50 с.
36. Міжнародні/національні екотренди 2021 року. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/mizhnarodni-natsionalni-ekotrendy-2021-roku> (дата звернення: 16.03.2025).
37. Мілінчук О. В. Переваги екологічної сертифікації готелів в Україні. *Менеджмент в інноваційному розвитку економіки: проблеми та перспективи*. С. 322–323. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/622/322.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 25.03.2025).
38. Міхненко М., Лихолат О., Вишнікіна О. Екологічність та свідоме споживання як інноваційний напрям розвитку індустрії гостинності України. *Економіко-соціальні відносини в галузі фізичної культури та сфері обслуговування*: матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. 21 вересня 2022 року, м. Львів. ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2022. 272 с.

39. Москаленко К. С. Екологічна стандартизація і сертифікація порівняння України і ЄС. *Молодий вчений*. 2018. №1 (53). С. 525.
40. Моца А., Шевчук С., Серeda Н. Перспективи післявоєнного відновлення сфери туризму в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-31>.
41. Мусіна Л. А. Еко-інновації як шлях до зеленої модернізації економіки: міжнародний досвід і перспективи України. *Науково-технічна інформація*. 2015. № 2. С. 26-34. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NTI_2015_2_6 (дата звернення: 16.02.2025).
42. Нецадим, Л. М., Тимчук С. В. Автоматизація бізнес-процесів підприємств індустрії гостинності як чинник підвищення економічної ефективності. *Економіка та суспільство*. 2022. (36). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-38>.
43. Нецадим Л. М., Тимчук С. В., Кирилюк І. М. Економіко-математичне моделювання впливу чинників на розвиток підприємств індустрії гостинності в Україні. *Економіка та суспільство*. №39. 2022. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1374> (дата звернення: 18.02.2025).
44. Офіційний сайт міжнародної організації «Green key». URL: <https://www.greenkey.global> (дата звернення: 17.01.2025).
45. Офіційний сайт органу екологічної сертифікації та маркування. <http://www.ecolabel.org.ua/> (дата звернення: 01.02.2025).
46. Охріменко О.В., Вогнівенко Л. П., Біла Т. А. Методи переробки твердих побутових відходів. *Таврійський науковий вісник*. № 101. С. 214-219.
47. Павлова С.І. Особливості та рівні стандартизації готельних послуг. *Житомирська політехніка*. 2021. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/384.pdf>.
48. Погасій С.О., Краснокутська Ю.В., Нікітіна І.В. Аналіз основних трендів розвитку ринку готельних послуг. 2019. С. 180–191.

49. Порядок встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання). Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 803. URL: https://ips.ligazakon.net/document/kp090803?an=13&ed=2020_10_28.
50. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг. Затверджено наказом Державної туристичної адміністрації України від 16 березня 2004 р. № 19. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 2 квітня 2004 р. за № 413/9012. URL: https://ips.ligazakon.net/document/reg9012?an=11&ed=2010_10_18.
51. Про затвердження форм документів первинного обліку та Інструкції про порядок ведення документообігу при наданні готельних послуг у ДП «Укркомунобслуговування» : Наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 13 жовтня 2000 року № 230. URL: https://ips.ligazakon.net/document/fin2209?ed=2000_10_13.
52. Паска М., Радзімовська О., Гузенко І., Гузенко А., Холявка В. Інновації в готельно-ресторанній індустрії. *Humanities Studies*. 2022. Випуск 12 (89). С. 153-159.
53. Пітик О. В., Табенська О.І. Управління закладами ресторанного господарства, орієнтованими на екологічний напрямок. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2017. № 6. Том 1. С. 155-158.
54. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/> (дата звернення: 20.01.2025).
55. Поворознюк І. М., Нещадим Л. М. Перспективи розвитку глемпінгу для регіональної індустрії гостинності. *Економіка та суспільство*, 2022. (37). URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1187> (дата звернення: 08.03.2025).

56. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року : Закон України. URL: <http://www.golos.com.ua/article/315406> (дата звернення: 10.04.2025).
57. Редько В. Є., Ваніна С. В. Вплив корпоративної культури на якість готельного сервісу. *Ефективна економіка*. № 11, 2018. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.11.64>
58. Скорина Т.М., Коротун С.І., Коротун О.П., Конарівська О.Б. Міжнародна конкурентоспроможність готельних підприємств на ринку України: монографія. Рівне : Видавець О. Зень. 2019. 170 с. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/14784/.pdf>.
59. Солоненко Ю., Криворучко Д. Стан та сучасні тенденції розвитку готельного бізнесу в світі за впливу зовнішніх факторів. *Галицький економічний вісник*. № 4 (83), 2023. С. 130–140. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04.
60. Фактори розвитку індустрії гостинності. 2023. URL: https://www.testgorilla.com/test-library/language-tests/english-proficient-c2-test/?utm_term=&utm_campaign=Performance+Max.
61. Шаповаленко Д.О., Соколов Д.В., Карюк А.О., Панченко К.А. Перспективи розвитку готельних мереж на туристичному ринку України. *Молодий вчений*, № 3 (115), 2023. С. 134–137. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-3-115-25>.
62. Як змінився готельний сервіс під час війни. 25 січня 2023. URL: <https://ribashotelsgroup.ua/blog/kak-izmenilsya-gostinichniy-servis-vo-vremya-voyni>
63. Zhalinska I.V. Current approaches to hotel service quality management: their development and state in Ukraine. *Economics, management and administration*. 2022. № 3 (101). DOI: [https://doi.org/10.26642/jen-2022-3\(101\)-24-31](https://doi.org/10.26642/jen-2022-3(101)-24-31)
64. Офіційний сайт (UNWTO) <http://lvivmun.sii.org.ua/unwto/> (дата звернення: 08.01.2025).

65. Офіційний сайт готелю URL: <https://www.goldenlionsmyha.com/> (дата звернення: 08.01.2025).
66. Офіційний сайт готелю URL: <https://boremelhills.com.ua/> (дата звернення: 08.01.2025).
67. Офіційний сайт готелю URL: <https://skolmo.ua/> (дата звернення: 08.01.2025).
68. Офіційний сайт готелю URL: <https://warshawskiy.com/> (дата звернення: 08.01.2025).

ДОДАТКИ

Класифікація еко-готелів [44]

Класифікаційна ознака	Різновид еко-готелів
Наявність еко-сертифіката	- Сертифіковані - Несертифіковані
Наявність еко-технологій	- Еко-готелі повного циклу - Еко-готелі, які мають екологічні технології ресурсозбереження - Еко-готелі, які не мають еко-технологій
Місце розташування	- Розташовані в заповідних зонах та національних парках - Розташовані в курортних зонах - Розташовані у селах - Розташовані в містах
Тип будівлі	- Будівлі, які виконані у стилі сучасної або класичної архітектури - Традиційні оселі: хата, шале, хатинка, намет, курінь, іглу, чум, вігвам, юрта - Екзотичні будівлі - Кемпінги: наметові містечка, літні дерев'яні домівки
Екологічна обстановка	- Використовують екологічно сертифіковані матеріали та речовини у будівництві, обробці, меблях, побутових засобах - Частково використовують екологічні матеріали - Екологічні матеріали не використовуються
Концепція харчування	- Ті, що мають власні сади, пасіки, плодоовочеве, фермерське господарство - Ті, що використовують екологічно чисті продукти харчування не власного виробництва - Ті, що використовують продукти харчування та послуг фабрики масового виробництва
Організація дозвілля з екологічним напрямом	- Ті, що пропонують відвідування заповідних місць, екологічних маршрутів та стежок, спостереження за птахами та тваринами, спелеотуризм, велосипедні маршрути - Ті, що пропонують як дозвілля традиційні народні промисли: полювання, риболовля, збирання, традиційне рукоділля - Ті, що пропонують класичну анімацію, яка не пов'язана з екологією - Ті, що не мають анімаційних програм
Наявність оздоровчих ресурсів та інфраструктури	- Ті, що мають унікальні оздоровчі ресурси: мінеральні, термальні води, лікувальні грязі - Ті, що мають Wellness & SPA зону, спеціалізовані програми омолодження та оздоровлення, майданчики для йоги - Ті, що мають стандартний набір оздоровчих послуг (лазня, спортзал, басейн, спортивні майданчики)
Наявність інформаційних технологій	- Ті, що мають інноваційні засоби зв'язку, «розумні» інформаційні технології, новітнє обладнання, в т.ч. яке дозволяє економити енергоресурси - Ті, що мають стандартний набір послуг зв'язку та обладнання - Ті, що не мають інформаційних технологій за принциповою позицією дотримання природного формату відпочинку
«Зелена пропаганда»	- Ті, що активно просувають «зелені» - Ті, що просувають «зелені» ідеї час від часу - Ті, що не мають програм екологічного виховання

Таблиця 1

Миючі засоби вітчизняного виробництва з екологічним маркуванням

Назва підприємства	Торгова марка продукції	Екологічні процедури
ТОВ «Голд Дроп-Україна» м. Рогатин, Івано-Франківська обл.		сертифіковані організацією «Зелений Журавлик» упаковка підлягає вторинній обробці
ТОВ «Де Ла Марк» м. Київ		міжнародний екосертифікат “Жива планета”; зворотна тара для утилізації
ТОВ «БІОЛАЙФ-Україна» м. Ужгород,		сертифікація Green Key, LEED та інші
Приватне підприємство «Торговий дім ДОНАТ», м. Київ		сертифікація «Зелена Зірка»

Звіт подібності

метадані

Назва організації

Lesya Ukrainka Volyn National University

Заголовок

ЕКОЛОГІЧНІ ТРЕНДИ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ГОТЕЛЮ «GOLDEN LION & SPA»

Автор

Науковий керівник / Експерт

Панасюк А.Ю.Доцент Тетяна Лисюк

підрозділ

Кафедра туризму та готельного господарства

Тип роботи (у разі безкоштовної перевірки)

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

2.11%
2.11%

КП 1

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

0.21%
0.21%

КП 2

14525

Кількість слів

2.86%
2.86%

КЦ

117145

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		15
Інтервали		55
Мікропробіли		23
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		25

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	Стратегія обслуговування в підприємствах індустрії гостинності в готелі «Golden Lion» 4/30/2025 Rivne Applied College of Information Technologies (Rivne Applied College of Information Technologies)	30 0.21 %
2	https://www.goldenlionsmyha.com/hotel/	23 0.16 %
3	https://www.goldenlionsmyha.com/hotel/	21 0.14 %